

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών (3. Saṃyutta
Nikāya)

5. Το μεγάλο βιβλίο (5. Mahāvagga)

2. Οι συνδεδεμένες ομιλίες για τους παράγοντες της φώτισης
(2. Bojjhaṅgasamuttam)

[SN 46.1-184, PTS 5.63-5.140]

PaliVerse

3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών

5. Το μεγάλο βιβλίο

2. Οι συνδεδεμένες ομιλίες για τους παράγοντες της φώτισης

1. Το κεφάλαιο του βουνού

1. Η ομιλία για τα Ιμαλάια

182. Προέλευση στη Σαβάττχι. «Όπως, μοναχοί, τα ερπετά στηριζόμενα στα Ιμαλάια, τον βασιλιά των βουνών, αναπτύσσουν το σώμα τους, αποκτούν δύναμη· αυτά εκεί, αφού αναπτύξουν το σώμα τους και αποκτήσουν δύναμη, κατεβαίνουν στις μικρές λίμνες, αφού κατέβουν στις μικρές λίμνες κατεβαίνουν στις μεγάλες λίμνες, αφού κατέβουν στις μεγάλες λίμνες κατεβαίνουν στα μικρά ποτάμια, αφού κατέβουν στα μικρά ποτάμια κατεβαίνουν στα μεγάλα ποτάμια, αφού κατέβουν στα μεγάλα ποτάμια κατεβαίνουν στον μεγάλο ωκεανό· αυτά εκεί φτάνουν σε μεγαλοσύνη και επέκταση στο σώμα· ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσοντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργώντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, φτάνει σε μεγαλοσύνη και επέκταση στις νοητικές καταστάσεις. Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσοντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργώντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, φτάνει σε μεγαλοσύνη και επέκταση στις νοητικές καταστάσεις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση· αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσοντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργώντας τους επτά παράγοντες της φώτισης, φτάνει σε μεγαλοσύνη και επέκταση στις νοητικές καταστάσεις». Πρώτο.

2. Η ομιλία για το σώμα

183. Προέλευση στη Σαβάττχι. «Όπως, μοναχοί, αυτό το σώμα υφίσταται με την τροφή, υφίσταται εξαρτώμενο από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίσταται· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, τα πέντε νοητικά εμπόδια υφίστανται με την τροφή, υφίστανται εξαρτώμενα από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίστανται.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι της ομορφιάς. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι της αποστροφής. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας; Υπάρχει, μοναχοί, δυσαρέσκεια, λήθαργος, χασμουρητό, νάρκη από το φαγητό και νωθρότητα του νου. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης; Υπάρχει, μοναχοί, η μη-γαλήνη του νου. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας; Υπάρχουν, μοναχοί, φαινόμενα που αποτελούν βάση για σκεπτικιστική αμφιβολία. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας.

«Όπως, μοναχοί, αυτό το σώμα υφίσταται με την τροφή, υφίσταται εξαρτώμενο από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίσταται· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια υφίστανται με την τροφή, υφίστανται εξαρτώμενα από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίστανται.

«Όπως, μοναχοί, αυτό το σώμα υφίσταται με την τροφή, υφίσταται εξαρτώμενο από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίσταται· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης υφίστανται με την τροφή, υφίστανται εξαρτώμενοι από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίστανται.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης; Υπάρχουν, μοναχοί, φαινόμενα που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της μνήμης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων; Υπάρχουν,

μοναχοί, καλές και φαύλες νοητικές καταστάσεις, επιλήψιμες και ανεπίληπτες νοητικές καταστάσεις, κατώτερες και ανώτερες νοητικές καταστάσεις, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας; Υπάρχει, μοναχοί, το στοιχείο της ενεργοποίησης, το στοιχείο της επιμονής, το στοιχείο της έντονης προσπάθειας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης; Υπάρχει, μοναχοί, γαλήνη του νοητικού σώματος, γαλήνη της συνείδησης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι του ηρεμιστικού διαλογισμού, το σημάδι της μη διατάραξης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας.

«Όπως, μοναχοί, αυτό το σώμα υφίσταται με την τροφή, υφίσταται εξαρτώμενο από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίσταται· ακριβώς έτσι, μοναχοί, αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης υφίστανται με την τροφή, υφίστανται εξαρτώμενοι από την τροφή, χωρίς τροφή δεν υφίστανται». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την ηθική

184. «Εκείνοι, μοναχοί, οι μοναχοί που είναι τέλειοι στην ηθική, τέλειοι στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειοι στη γνώση, τέλειοι στην απελευθέρωση, τέλειοι στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, ακόμη και το να τους δει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους ακούσει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους πλησιάσει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και το να τους υπηρετήσει κανείς, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, το θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και τον αναλογισμό τους, μοναχοί, αυτών των μοναχών, τον θεωρώ πολύ ωφέλιμο· ακόμη και την αναχώρηση ακολουθώντας τους, μοναχοί, αυτούς τους μοναχούς, τη θεωρώ πολύ ωφέλιμη. Για ποιο λόγο; Αφού ακούσει τη Διδασκαλία από τέτοιους μοναχούς, μοναχοί, διαμένει αποτραβηγμένος με διπλή απομόνωση - με σωματική απομόνωση και με νοητική απομόνωση. Αυτός, διαμένοντας έτσι αποτραβηγμένος, αναθυμάται εκείνη τη Διδασκαλία, την αναλογίζεται.

«Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένοντας έτσι αποτραβηγμένος αναθυμάται εκείνη τη Διδασκαλία, την αναλογίζεται, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτός, διαμένοντας έτσι μνήμων, διερευνά εκείνη τη Διδασκαλία με τη σοφία, την εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά της.

«Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένοντας έτσι μνήμων διερευνά εκείνη τη Διδασκαλία με τη σοφία, την εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά της, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Σε αυτόν που διερευνά εκείνη τη Διδασκαλία με τη σοφία, που την εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά της, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα.

«Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που διερευνά εκείνη τη Διδασκαλία με τη σοφία, που την εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά της, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Σε αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση.

«Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει και η συνείδηση γαληνεύει.

«Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει

και η συνείδηση γαληνεύει, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Σε αυτόν που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται.

«Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση.

«Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού έχει ξεκινήσει· εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας· εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Όταν έτσι αναπτυχθούν, μοναχοί, οι επτά παράγοντες φώτισης, όταν έτσι καλλιεργηθούν, επτά καρποί και επτά οφέλη αναμένονται. Ποιοι είναι οι επτά καρποί και τα επτά οφέλη; Επιτυγχάνει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, τότε επιτυγχάνει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου, τότε με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, τότε με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα, τότε με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα χωρίς μόχθο. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα χωρίς μόχθο, τότε με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται επιτυγχάνων το τελικό Νιμπάνα με

μόχθο. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση εκ των προτέρων στην παρούσα ζωή, αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση κατά τη στιγμή του θανάτου, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυχάνων το τελικό Νιμπάνα στο μεσοδιάστημα, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυχάνων το τελικό Νιμπάνα μετά το μεσοδιάστημα, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυχάνων το τελικό Νιμπάνα χωρίς μόχθο, αν δεν γίνει με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών επιτυχάνων το τελικό Νιμπάνα με μόχθο, τότε με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών γίνεται ανοδικά πορευόμενος προς το βασίλειο Ακανίτθα. Όταν έτσι αναπτυχθούν, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης, όταν έτσι καλλιεργηθούν, αυτοί οι επτά καρποί και τα επτά οφέλη αναμένονται». Τρίτη.

4. Η ομιλία για το ύφασμα

185. Κάποτε ο σεβάσμιος Σαριπούττα διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Υπάρχουν αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης, φίλε. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας, ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης, ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης, ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί πράγματι, φίλε, είναι οι επτά παράγοντες της φώτισης. Από αυτούς τους επτά παράγοντες της φώτισης, φίλε, με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω την πρωινή περίοδο της ημέρας, με εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω την πρωινή περίοδο της ημέρας· με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας, με εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας· με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω την απογευματινή περίοδο της ημέρας, με εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω την απογευματινή περίοδο της ημέρας. Αν, φίλε, έχω τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, γνωρίζω ότι είναι 'απεριόριστος', γνωρίζω ότι είναι 'καλά ξεκινημένος', και όταν παραμένει, κατανοώ ότι 'παραμένει'. Αν εξασθενεί σε μένα, κατανοώ 'εξαιτίας αυτής της συνθήκης εξασθενεί σε μένα'... κ.λπ... αν, φίλε, έχω τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, γνωρίζω ότι είναι 'απεριόριστος', γνωρίζω ότι είναι 'καλά ξεκινημένος', και όταν παραμένει, κατανοώ ότι 'παραμένει'. Αν εξασθενεί σε μένα, κατανοώ 'εξαιτίας αυτής της συνθήκης εξασθενεί σε μένα'.

Όπως, φίλε, ένα κουτί με υφάσματα ενός βασιλιά ή ενός βασιλικού υπουργού θα ήταν γεμάτο με υφάσματα διαφόρων χρωμάτων. Αυτός όποιος ζευγάρι υφασμάτων επιθυμούσε να φορέσει την πρωινή περίοδο της ημέρας, εκείνο ακριβώς το ζευγάρι υφασμάτων θα φορούσε την πρωινή περίοδο της ημέρας· όποιος ζευγάρι υφασμάτων επιθυμούσε να φορέσει τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας, εκείνο ακριβώς το ζευγάρι υφασμάτων θα φορούσε τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας· όποιος ζευγάρι υφασμάτων επιθυμούσε να φορέσει την απογευματινή περίοδο της ημέρας, εκείνο ακριβώς το ζευγάρι υφασμάτων θα φορούσε την απογευματινή περίοδο της ημέρας. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλε, από αυτούς τους επτά παράγοντες της φώτισης, με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω την πρωινή περίοδο της ημέρας, με

εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω την πρωινή περίοδο της ημέρας· με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας, με εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω τη μεσημεριανή περίοδο της ημέρας· με όποιον παράγοντα φώτισης επιθυμώ να διαμένω την απογευματινή περίοδο της ημέρας, με εκείνον τον παράγοντα φώτισης διαμένω την απογευματινή περίοδο της ημέρας. Αν, φίλε, έχω τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, γνωρίζω ότι είναι 'απεριόριστος', γνωρίζω ότι είναι 'καλά ξεκινημένος', και όταν παραμένει, κατανοώ ότι 'παραμένει'. Αν εξασθενεί σε μένα, κατανοώ 'εξαιτίας αυτής της συνθήκης εξασθενεί σε μένα'... κ.λπ... αν, φίλε, έχω τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, γνωρίζω ότι είναι 'απεριόριστος', γνωρίζω ότι είναι 'καλά ξεκινημένος', και όταν παραμένει, κατανοώ ότι 'παραμένει'. Αν εξασθενεί σε μένα, κατανοώ 'εξαιτίας αυτής της συνθήκης εξασθενεί σε μένα'». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον μοναχό

186. Προέλευση στη Σαβάττχι. Τότε κάποιος μοναχός πλησίασε τον Ευλογημένο... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε στον Ευλογημένο: «'Παράγοντες της φώτισης, παράγοντες της φώτισης', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, λέγονται 'παράγοντες της φώτισης';» «'Οδηγούν στη φώτιση', μοναχέ, για αυτό λέγονται 'παράγοντες της φώτισης'. Εδώ, μοναχέ, αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Σε αυτόν που αναπτύσσει αυτούς τους επτά παράγοντες της φώτισης, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της φιληδονίας, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της άγνοιας. Υπάρχει η γνώση: «στον απελευθερωμένο, υπάρχει απελευθέρωση». Κατανοεί: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». 'Οδηγούν στη φώτιση', μοναχέ, για αυτό λέγονται 'παράγοντες της φώτισης'». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον Κουνταλίγια

187. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σακέτα, στο δάσος Αντζάνα, στο πάρκο των ελαφιών. Τότε ο περιπλανώμενος ασκητής Κουνταλίγια πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο περιπλανώμενος ασκητής Κουνταλίγια είπε στον Ευλογημένο: «Εγώ είμαι, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος που εξαρτάται από τα πάρκα και συχνάζει στις συνελεύσεις. Σε μένα, αγαπητέ Γκόταμα, μετά το γεύμα, αφού έχω φάει το πρωινό μου, αυτή είναι η συνήθειά μου - περπατώ και περιφέρομαι από πάρκο σε πάρκο, από κήπο σε κήπο. Εκεί βλέπω κάποιους ασκητές και βραχμάνους να συζητούν με το όφελος της απαλλαγής από τη διαμάχη και με το όφελος της επίκρισης - ο αξιότιμος Γκόταμα όμως με ποιο όφελος διαμένει;» «Ο Τατχάγκατα, Κουνταλίγια, διαμένει με το όφελος του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης».

«Ποιοι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, παράγοντες όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση;» «Οι επτά παράγοντες της φώτισης, Κουνταλίγια, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση». «Ποιοι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, παράγοντες όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης;» «Οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, Κουνταλίγια, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης». «Ποιοι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, παράγοντες όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης;» «Οι τρεις καλές συμπεριφορές, Κουνταλίγια, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης». «Ποιοι όμως, αγαπητέ Γκόταμα, παράγοντες όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τις τρεις καλές συμπεριφορές;» «Η αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων, Κουνταλίγια, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές».

«Και πώς αναπτυγμένη, Κουνταλίγια, η αυτοσυγκράτηση των αισθητηρίων ικανοτήτων, πώς καλλιεργημένη, ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές; Εδώ, Κουνταλίγια, ένας μοναχός έχοντας δει μια μορφή με το μάτι, αν είναι ευχάριστη, δεν επιθυμεί πλεονεκτικά, δεν χαίρεται με υλική ικανοποίηση, δεν γεννά πάθος. Το σώμα του είναι σταθερό, η συνείδησή του είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη. Έχοντας δει όμως μια μορφή με το μάτι, αν είναι δυσάρεστη, δεν ταραίζεται, με συνείδηση ανεδραιωμένη στις μολύνσεις, με νου χωρίς κατήφεια, με διάνοια χωρίς κακία. Το σώμα του είναι σταθερό, η συνείδησή του είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη.

«Επιπλέον, Κουνταλίγια, ένας μοναχός έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... κ.λπ... έχοντας μυρίσει μια οσμή με τη μύτη... έχοντας γευτεί μια γεύση με τη γλώσσα... έχοντας αγγίξει ένα από αντικείμενο με το σώμα... κ.λπ... έχοντας αντιληφθεί ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, αν είναι ευχάριστο, δεν επιθυμεί πλεονεκτικά, δεν χαίρεται με υλική ικανοποίηση, δεν γεννά πάθος. Το σώμα του είναι σταθερό, η συνείδησή του είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη. Έχοντας αντιληφθεί όμως ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, αν είναι δυσάρεστο, δεν ταραίζεται, με συνείδηση ανεδραιωμένη στις μολύνσεις, με νου χωρίς κατήφεια, με διάνοια χωρίς κακία. Το σώμα του είναι σταθερό, η συνείδησή του είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη.

«Όταν λοιπόν, Κουνταλίγια, σε έναν μοναχό που έχει δει μια υλική μορφή με το μάτι, στις ευχάριστες και δυσάρεστες υλικές μορφές το σώμα είναι σταθερό, η συνείδηση είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη. Έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... κ.λπ... έχοντας μυρίσει μια οσμή με τη μύτη... κ.λπ... έχοντας γευτεί μια γεύση με τη γλώσσα... κ.λπ... έχοντας αγγίξει ένα από αντικείμενο με το σώμα... κ.λπ... έχοντας αντιληφθεί ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, στα ευχάριστα και δυσάρεστα νοητικά φαινόμενα το σώμα είναι σταθερό, η συνείδηση είναι σταθερή, εσωτερικά καλά εδραιωμένη, καλά απελευθερωμένη. Όταν η αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, Κουνταλίγια, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνει τις τρεις καλές συμπεριφορές.

«Και πώς, Κουνταλίγια, οι τρεις καλές συμπεριφορές όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης; Εδώ, Κουνταλίγια, ένας μοναχός εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά

αναπτύσσει την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά αναπτύσσει την καλή νοητική συμπεριφορά. Όταν οι τρεις καλές συμπεριφορές, Κουνταλίγια, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνουν τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης.

«Και πώς, Κουνταλίγια, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, Κουνταλίγια, ένας μοναχός διαμένει παρατηρώντας το σώμα στο σώμα, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο· στα αισθήματα... κ.λπ... στα νοητικά φαινόμενα παρατηρών τα νοητικά φαινόμενα διαμένει, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο. Όταν οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, Κουνταλίγια, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης.

«Και πώς, Κουνταλίγια, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση; Εδώ, Κουνταλίγια, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν οι επτά παράγοντες της φώτισης, Κουνταλίγια, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο περιπλανώμενος ασκητής Κουνταλίγια είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα, θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα! Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυρισθεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι ώστε 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα με πολλούς τρόπους. Εγώ καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Έκτο.

7. Η ομιλία για το πολυώροφο κτίριο

188. «Όπως, μοναχοί, ενός θολωτού δωματίου όποια δοκάρια στέγης κι αν υπάρχουν, όλα αυτά κλίνουν προς την κορυφή, έχουν κλίση προς την κορυφή, γέρνουν προς την κορυφή· ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα.

Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην

αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον Ουπαβάνα

189. Κάποτε ο σεβάσμιος Ουπαβάνα και ο σεβάσμιος Σαριπούττα διέμεναν στην Κοσάμπι, στο μοναστήρι του Γκοσίτα. Τότε ο σεβάσμιος Σαριπούττα, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πλησίασε τον σεβάσμιο Ουπαβάνα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Ουπαβάνα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε στον σεβάσμιο Ουπαβάνα:

«Θα γνώριζε άραγε, φίλε Ουπαβάνα, ένας μοναχός: 'ατομικά μέσω συνετής προσοχής οι επτά παράγοντες της φώτισης έτσι καλά ξεκινημένοι σε μένα οδηγούν στην άνετη διαμονή';» «Θα γνώριζε, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός: 'ατομικά μέσω συνετής προσοχής οι επτά παράγοντες της φώτισης έτσι καλά ξεκινημένοι σε μένα οδηγούν στην άνετη διαμονή'.»

«Όταν, φίλε, ένας μοναχός ξεκινά τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, κατανοεί: 'η συνείδησή μου είναι καλά απελευθερωμένη, η νωθρότητα και υπνηλία μου είναι καλά εξαλειμμένες, η ανησυχία και τύψη μου είναι καλά απομακρυσμένες, η ενεργητικότητά μου είναι ξεκινημένη, δίνω προσοχή με ενδιαφέρον, και δεν είμαι νωθρός'... κ.λπ... όταν, φίλε, ένας μοναχός ξεκινά τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, κατανοεί: 'η συνείδησή μου είναι καλά απελευθερωμένη, η νωθρότητα και υπνηλία μου είναι καλά εξαλειμμένες, η ανησυχία και τύψη μου είναι καλά απομακρυσμένες, η ενεργητικότητά μου είναι ξεκινημένη, δίνω προσοχή με ενδιαφέρον, και δεν είμαι νωθρός'. Έτσι λοιπόν, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός θα γνώριζε: 'ατομικά μέσω συνετής προσοχής οι επτά παράγοντες της φώτισης έτσι καλά ξεκινημένοι σε μένα οδηγούν στην άνετη διαμονή'». Όγδοη.

9. Η πρώτη ομιλία για το εγερθέν

190. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, αν δεν έχουν εγερθεί, εγείρονται, όχι αλλού παρά από την εμφάνιση του Τατχάγκατα, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, αν δεν έχουν εγερθεί, εγείρονται, όχι αλλού παρά από την εμφάνιση του Τατχάγκατα, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου». Ένατη.

10. Η δεύτερη ομιλία για το εγερθέν

191. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, αν δεν έχουν εγερθεί, εγείρονται, όχι αλλού παρά από τη μοναστική διαγωγή του Καλότυχου. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, αν δεν έχουν εγερθεί, εγείρονται,

όχι αλλού παρά από τη μοναστική διαγωγή του Καλότυχου». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του βουνού πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ιμαλαία, σώμα, ηθική, ρούχο, μοναχός και Κουντάλι·
Κούτα και Ουπαβάνα, εγερμένοι τα άλλα δύο.

2. Το κεφάλαιο για τον ασθενή

1. Η ομιλία για τα έμβια όντα

192. «Όπως, μοναχοί, όποια έμβια όντα ασκούν τις τέσσερις στάσεις του σώματος - κατά καιρούς το περπάτημα, κατά καιρούς το στέκεσθαι, κατά καιρούς το κάθισμα, κατά καιρούς τον ύπνο, όλα αυτά στηριζόμενα στη γη, εδραιωμένα στη γη, έτσι ασκούν αυτές τις τέσσερις στάσεις του σώματος· ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης.

Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός στηριζόμενος στην ηθική, εδραιωμένος στην ηθική, αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Πρώτο.

2. Η πρώτη ομιλία για την παρομοίωση με τον ήλιο

193. «Για την έγερση του ήλιου, μοναχοί, αυτό είναι ο πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - το χάραμα της αυγής· ακριβώς έτσι λοιπόν, μοναχοί, για την έγερση των επτά παραγόντων της φώτισης ενός μοναχού, αυτό είναι ο πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - η καλή φιλία. Για έναν μοναχό που έχει καλό φίλο, μοναχοί, αυτό αναμένεται - θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης.

Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Δεύτερο.

3. Η δεύτερη ομιλία για την παρομοίωση με τον ήλιο

194. «Για την έγερση του ήλιου, μοναχοί, αυτό είναι ο πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - το χάραμα της αυγής· ακριβώς έτσι λοιπόν, μοναχοί, για την έγερση των επτά παραγόντων της φώτισης ενός μοναχού, αυτό είναι ο

πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - η συνετή προσοχή. Για έναν μοναχό τέλειο στη συνετή προσοχή, μοναχοί, αυτό αναμένεται - θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης.

Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Τρίτη.

4. Η πρώτη ομιλία για τον ασθενή

195. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα διέμενε στη σπηλιά Πιπάλι, άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Τότε ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος είπε στον σεβάσμιο Μαχακασσάπα:

«Μήπως, Κάσσαπα, είσαι καλά, μήπως τα βγάζεις πέρα; Μήπως τα δυσάρεστα αισθήματα υποχωρούν, όχι εντείνονται· Είναι εμφανής η υποχώρησή τους, όχι η ένταση;» «Δεν είμαι καλά, σεβάσμιε κύριε, δεν τα βγάζω πέρα. Έντονα δυσάρεστα αισθήματα εντείνονται σε μένα, δεν υποχωρούν· είναι εμφανής η έντασή τους, όχι η υποχώρηση».

«Αυτοί οι επτά, Κάσσαπα, παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, Κάσσαπα, έχει διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, Κάσσαπα, έχει διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Αυτοί, Κάσσαπα, οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα». «Πράγματι, Ευλογημένε, παράγοντες της φώτισης· πράγματι, Καλότυχε, παράγοντες της φώτισης».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα, ευχαριστημένος, αγαλλίασε με τα λόγια του Ευλογημένου. Και ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα ανάρρωσε από εκείνη την ασθένεια. Και έτσι εγκαταλείφθηκε εκείνη η ασθένεια του σεβάσμιου Μαχακασσάπα. Τέταρτο.

5. Η δεύτερη ομιλία για τον ασθενή

196. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα διέμενε στο όρος Γκιτζτζακούτα, άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Τότε ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την

απομόνωση, πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος είπε στον σεβάσμιο Μαχαμογκαλλάνα:

«Μήπως, Μογκαλλάνα, είσαι καλά, μήπως τα βγάζεις πέρα; Μήπως τα δυσάρεστα αισθήματα υποχωρούν, όχι εντείνονται· Είναι εμφανής η υποχώρησή τους, όχι η ένταση;» «Δεν είμαι καλά, σεβάσμιε κύριε, δεν τα βγάζω πέρα. Έντονα δυσάρεστα αισθήματα εντείνονται σε μένα, δεν υποχωρούν· είναι εμφανής η έντασή τους, όχι η υποχώρηση».

«Αυτοί οι επτά, Μογκαλλάνα, παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, Μογκαλλάνα, έχει διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, Μογκαλλάνα, έχει διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Αυτοί, Μογκαλλάνα, οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από εμένα, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα». «Πράγματι, Ευλογημένε, παράγοντες της φώτισης· πράγματι, Καλότυχε, παράγοντες της φώτισης».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα, ευχαριστημένος, αγαλλίασε με τα λόγια του Ευλογημένου. Και ο σεβάσμιος Μαχαμογκαλλάνα ανάρρωσε από εκείνη την ασθένεια. Και έτσι εγκαταλείφθηκε εκείνη η ασθένεια του σεβάσμιου Μαχαμογκαλλάνα. Πέμπτο.

6. Η τρίτη ομιλία για τον ασθενή

197. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο Άλσος των Μπαμπού, στο καταφύγιο σίτισης σκιούρων. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος ήταν άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Τότε ο σεβάσμιος Μαχάτσουντα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Μαχάτσουντα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Ας σου έρθουν στον νου, Τσουνδα, οι παράγοντες της φώτισης».

«Αυτοί οι επτά, σεβάσμιε κύριε, παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από τον Ευλογημένο, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, σεβάσμιε κύριε, έχει διδαχθεί σωστά από τον Ευλογημένο, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, σεβάσμιε κύριε, έχει διδαχθεί σωστά από τον Ευλογημένο, αναπτυγμένος και καλλιεργημένος, οδηγεί στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Αυτοί, σεβάσμιε κύριε, οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν διδαχθεί σωστά από τον Ευλογημένο, αναπτυγμένοι και καλλιεργημένοι, οδηγούν στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα». «Πράγματι, Τσουνδα, παράγοντες της φώτισης· πράγματι, Τσουνδα, παράγοντες της φώτισης».

Αυτό είπε ο σεβάσμιος Τσουνδα. Ο Διδάσκαλος συμφώνησε. Και ο Ευλογημένος ανάρρωσε από εκείνη την ασθένεια. Και έτσι εγκαταλείφθηκε εκείνη η ασθένεια του Ευλογημένου. Έκτο.

7. Η ομιλία για τη μετάβαση στην άλλη όχθη

198. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν οδηγούν στη μετάβαση από τη μια όχθη στην άλλη. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν οδηγούν στη μετάβαση από τη μια όχθη στην άλλη».

«Λίγοι είναι αυτοί μεταξύ των ανθρώπων, οι άνθρωποι που πηγαίνουν στην άλλη όχθη·

ενώ αυτή η υπόλοιπη γενιά τρέχει κατά μήκος της όχθης.

«Όσοι όμως στην ορθά διακηρυγμένη Διδασκαλία ακολουθούν τη Διδασκαλία· αυτοί οι άνθρωποι θα φτάσουν στην άλλη όχθη, διασχίζοντας το βασίλειο του θανάτου τόσο δύσκολο να διαβεί.

«Εγκαταλείποντας τη σκοτεινή κατάσταση, ο σοφός ας αναπτύσσει τη φωτεινή·

από το σπίτι στην αστεγία έχοντας έρθει, στην απομόνωση όπου είναι δύσκολο να απολαύσει.

«Εκεί ας επιθυμεί την ευχαρίστηση, έχοντας εγκαταλείψει τις ηδονές, μη κατέχοντας τίποτα·

ας καθαρίσει τον εαυτό του ο σοφός από τις νοητικές μολύνσεις της συνείδησης.

«Αυτοί των οποίων στους παράγοντες της φώτισης η συνείδηση είναι ορθά καλά αναπτυγμένη·

στην παραίτηση από την κατοχή, μέσω της μη προσκόλλησης αυτοί που χαίρονται·

έχοντας εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, λαμπροί, αυτοί στον κόσμο έχουν επιτύχει το τελικό Νιμπάνα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για την αποτυχία

199. «Σε όποιους, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αποτύχει, σε αυτούς έχει αποτύχει η ευγενής οδός που οδηγεί ορθά στην εξάλειψη της δυστυχίας. Σε όποιους, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν ξεκινήσει, σε αυτούς έχει ξεκινήσει η ευγενής οδός που οδηγεί ορθά στην εξάλειψη της δυστυχίας. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - σε όποιους, μοναχοί, αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αποτύχει, σε αυτούς έχει αποτύχει η ευγενής οδός που οδηγεί ορθά στην εξάλειψη της δυστυχίας. Σε όποιους, μοναχοί, αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν ξεκινήσει, σε αυτούς έχει ξεκινήσει η ευγενής οδός που οδηγεί ορθά στην εξάλειψη της δυστυχίας». Ογδοη.

9. Η ομιλία για τον ευγενή

200. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, είναι ευγενείς, οδηγούντες στην απελευθέρωση, οδηγούν αυτόν που τους ακολουθεί στην πλήρη εξάλειψη του πόνου. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, είναι ευγενείς, οδηγούντες στην απελευθέρωση, οδηγούν αυτόν που τους ακολουθεί στην πλήρη εξάλειψη του πόνου». Ένατη.

10. Η ομιλία για την αποστασιοποίηση

201. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν αποκλειστικά στην αποστασιοποίηση, στο μη πάθος, στην παύση, στη γαλήνη, στην άμεση γνώση, στην ανώτατη φώτιση, στο Νιμπάνα». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του ασθενούς δεύτερο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Τα έμβια όντα, δύο με τον ήλιο ως παραβολή, οι ασθενείς τα άλλα τρία· ο πηγαινών στην άλλη όχθη και ο αποτυχημένος, ο ευγενής και με την αποστασιοποίηση.

3. Το κεφάλαιο για τον Ουντάγι

1. Η ομιλία για την αφύπνιση

202. Τότε κάποιος μοναχός πλησίασε τον Ευλογημένο... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε στον Ευλογημένο:

«'Παράγοντες της φώτισης, παράγοντες της φώτισης', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, λέγονται 'παράγοντες της φώτισης';» «'Οδηγούν στη φώτιση', μοναχέ, για αυτό λέγονται 'παράγοντες της φώτισης'. Εδώ, μοναχέ, αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. 'Οδηγούν στη φώτιση', μοναχέ, για αυτό λέγονται 'παράγοντες της φώτισης'». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τη διδασκαλία των παραγόντων της φώτισης

203. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, τους επτά παράγοντες της φώτισης· ακούστε το. Και ποιοι, μοναχοί, είναι οι επτά παράγοντες της φώτισης; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτοί, μοναχοί, είναι οι επτά παράγοντες της φώτισης». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τις βάσεις

204. «Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για το ηδονικό πάθος, μοναχοί, η μη εγερμένη ηδονική επιθυμία εγείρεται, και η εγερμένη ηδονική επιθυμία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση. Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για τον θυμό, μοναχοί, ο μη εγερμένος θυμός εγείρεται, και ο εγερμένος θυμός οδηγεί σε αύξηση και επέκταση. Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για τη νωθρότητα και την υπνηλία, μοναχοί, η μη εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία εγείρεται, και η εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση. Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για την ανησυχία και την τύψη, μοναχοί, η μη εγερμένη ανησυχία και τύψη εγείρεται, και η εγερμένη ανησυχία και τύψη οδηγεί σε αύξηση και επέκταση. Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για τη σκεπτικιστική αμφιβολία, μοναχοί, η μη εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία εγείρεται, και η εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση.

Από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, μοναχοί, ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης... κ.λπ... από τη συχνή προσοχή σε φαινόμενα που είναι βάση για τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, μοναχοί, ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τη μη-σοφή προσοχή

205. «Μοναχοί, σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του ασύνετα, η μη εγερμένη ηδονική επιθυμία εγείρεται, και η εγερμένη ηδονική επιθυμία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· ο μη εγερμένος θυμός εγείρεται, και ο εγερμένος θυμός οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία εγείρεται, και η εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη ανησυχία και τύψη εγείρεται, και η εγερμένη ανησυχία και τύψη οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία εγείρεται, και η εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης δεν εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης καταπαύει... κ.λπ... ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας δεν εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας καταπαύει.

Ενώ, μοναχοί, σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του συνετά, η μη εγερμένη ηδονική επιθυμία δεν εγείρεται, και η εγερμένη ηδονική επιθυμία εγκαταλείπεται· ο μη εγερμένος θυμός δεν εγείρεται, και ο εγερμένος θυμός εγκαταλείπεται· η μη εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία δεν εγείρεται, και η εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία εγκαταλείπεται· η μη εγερμένη ανησυχία και τύψη δεν εγείρεται, και η εγερμένη ανησυχία και τύψη εγκαταλείπεται· η μη εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία δεν εγείρεται, και η εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία εγκαταλείπεται.

«Ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης... κ.λπ... ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τη μη-παρακμή

206. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, επτά προϋποθέσεις που εμποδίζουν τον ξεπεσμό· ακούστε το. Και ποιες, μοναχοί, είναι οι επτά προϋποθέσεις που εμποδίζουν τον ξεπεσμό; Δηλαδή - οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτές, μοναχοί, είναι οι επτά προϋποθέσεις που εμποδίζουν τον ξεπεσμό». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την εξάλειψη της επιθυμίας

207. «Όποια οδός, μοναχοί, όποια πρακτική οδηγεί στην εξάλειψη της επιθυμίας, αναπτύσσετε εκείνη την οδό, εκείνη την πρακτική. Και ποια, μοναχοί, είναι η οδός και ποια η πρακτική που οδηγεί στην εξάλειψη της επιθυμίας; Δηλαδή - οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον Ευλογημένο: «Πώς, σεβάσμιε κύριε, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν οδηγούν στην εξάλειψη της επιθυμίας;»

«Εδώ, Ουντάγι, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία. Σε αυτόν που αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία, η επιθυμία εγκαταλείπεται. Με την εγκατάλειψη της επιθυμίας η πράξη εγκαταλείπεται. Με την εγκατάλειψη της πράξης ο υπαρξιακός πόνος εγκαταλείπεται... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία. Σε αυτόν που αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία, η επιθυμία εγκαταλείπεται· με την εγκατάλειψη της επιθυμίας η πράξη εγκαταλείπεται. Με την εγκατάλειψη της πράξης ο υπαρξιακός πόνος εγκαταλείπεται. Έτσι λοιπόν, Ουντάγι, με την εξάλειψη της επιθυμίας υπάρχει η εξάλειψη της πράξης· με την εξάλειψη της πράξης υπάρχει η εξάλειψη του υπαρξιακού πόνου». Έκτο.

7. Η ομιλία για την παύση της επιθυμίας

208. «Όποια οδός, μοναχοί, όποια πρακτική οδηγεί στην παύση της επιθυμίας, αναπτύσσετε εκείνη την οδό, εκείνη την πρακτική. Και ποια, μοναχοί, είναι η οδός, ποια η πρακτική που οδηγεί στην παύση της επιθυμίας; Δηλαδή - οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας. Και πώς, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν οδηγούν στην παύση της επιθυμίας;

«Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της

αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν οι επτά παράγοντες της φώτισης, μοναχοί, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, οδηγούν στην παύση της επιθυμίας». Έβδομη.

8. Η ομιλία για αυτό που συμμετέχει στη διείσδυση

209. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, την οδό που οδηγεί στη διείσδυση· ακούστε το. Και ποια, μοναχοί, είναι η οδός που οδηγεί στη διείσδυση; Δηλαδή - οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον Ευλογημένο: «Πώς, σεβάσμιε κύριε, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν οδηγούν στη διείσδυση;»

«Εδώ, Ουντάγι, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία. Αυτός με τη συνείδηση αναπτυγμένη μέσω του παράγοντα φώτισης της μνήμης διεισδύει και συντρίβει τη μάζα της απληστίας που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν· διεισδύει και συντρίβει τη μάζα του μίσους που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν· διεισδύει και συντρίβει τη μάζα της αυταπάτης που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση, εκτεταμένο, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς κακία. Αυτός με τη συνείδηση αναπτυγμένη μέσω του παράγοντα φώτισης της αταραξίας διεισδύει και συντρίβει τη μάζα της απληστίας που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν· διεισδύει και συντρίβει τη μάζα του μίσους που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν· διεισδύει και συντρίβει τη μάζα της αυταπάτης που δεν είχε διεισδυθεί πριν, που δεν είχε συντριβεί πριν. Όταν οι επτά παράγοντες της φώτισης, Ουντάγι, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, οδηγούν στη διείσδυση». Ογδοη.

9. Η ομιλία για ένα πράγμα

210. «Δεν βλέπω, μοναχοί, κανένα άλλο φαινόμενο που όταν αναπτυχθεί έτσι και καλλιεργηθεί οδηγεί στην εγκατάλειψη των φαινομένων υποκείμενων σε νοητικούς δεσμούς, όπως αυτό, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας. Και πώς, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν οδηγούν στην εγκατάλειψη των φαινομένων υποκείμενων σε νοητικούς δεσμούς;

Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν οι επτά παράγοντες της φώτισης, μοναχοί, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, οδηγούν στην εγκατάλειψη των φαινομένων υποκείμενων σε νοητικούς δεσμούς.

Και ποια, μοναχοί, είναι τα φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς; Το μάτι, μοναχοί, είναι φαινόμενο υποκείμενο σε νοητικούς δεσμούς. Εδώ αυτές οι δεσμεύσεις των νοητικών δεσμών και οι αγκιστρώσεις εγείρονται... κ.λπ... η γλώσσα είναι φαινόμενο υποκείμενο σε νοητικούς δεσμούς. Εδώ αυτές οι δεσμεύσεις των νοητικών δεσμών και οι αγκιστρώσεις εγείρονται... κ.λπ... ο νους είναι φαινόμενο υποκείμενο σε νοητικούς δεσμούς. Εδώ αυτές οι δεσμεύσεις των νοητικών δεσμών και οι αγκιστρώσεις εγείρονται. Αυτά ονομάζονται, μοναχοί, τα φαινόμενα υποκείμενα σε νοητικούς δεσμούς». Ένατη.

10. Η ομιλία για τον Ουντάγι

211. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Σούμπα· Σετάκα ήταν το όνομα μιας κωμόπολης των Σούμπα. Τότε ο σεβάσμιος Ουντάγι πλησίασε τον Ευλογημένο... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον Ευλογημένο:

«Θαυμαστό, σεβάσμιε κύριε, εκπληκτικό, σεβάσμιε κύριε! Πόσο μεγάλη είναι σε μένα, σεβάσμιε κύριε, η αγάπη και ο σεβασμός και η ντροπή και ο ηθικός φόβος προς τον Ευλογημένο. Διότι εγώ, σεβάσμιε κύριε, πριν, όντας οικογενειάρχης, δεν εκτιμούσα τη Διδασκαλία, δεν εκτιμούσα την Κοινότητα. Έτσι εγώ λοιπόν, βλέποντας στον Ευλογημένο αγάπη και σεβασμό και ντροπή και ηθικό φόβο, αναχώρησα από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Σε μένα ο Ευλογημένος δίδαξε τη Διδασκαλία: "Έτσι είναι η ύλη, έτσι είναι η προέλευση της ύλης, έτσι είναι η πάροδος της ύλης· έτσι είναι το αίσθημα... κ.λπ... έτσι είναι η αντίληψη... έτσι είναι οι δραστηριότητες... έτσι είναι η συνείδηση, έτσι είναι η προέλευση της συνείδησης, έτσι είναι η πάροδος της συνείδησης".

Έτσι εγώ λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, πηγαίνοντας σε άδεια οικία, εξετάζοντας αυτά τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης ανάποδα και μπροστά, γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: "αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος", γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: "αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου", γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: "αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου", γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: "αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου". Η Διδασκαλία, σεβάσμιε κύριε, έχει συνειδητοποιηθεί πλήρως από εμένα, και η οδός έχει αποκτηθεί από εμένα· η οποία, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί από εμένα, θα με οδηγήσει, διαμένοντα με αυτόν τον τρόπο, σε εκείνη την κατάσταση, ώστε εγώ - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης" θα κατανοήσω.

Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, σεβάσμιε κύριε, έχει αποκτηθεί από εμένα, ο οποίος, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί από εμένα, θα με οδηγήσει, διαμένοντα με αυτόν τον τρόπο, σε εκείνη την κατάσταση, ώστε εγώ - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης" θα κατανοήσω... κ.λπ... Ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, σεβάσμιε κύριε, έχει αποκτηθεί από εμένα, ο οποίος, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί από εμένα, θα με οδηγήσει, διαμένοντα με αυτόν τον τρόπο, σε εκείνη την κατάσταση, ώστε εγώ - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης" θα κατανοήσω. Αυτή λοιπόν, σεβάσμιε κύριε, η οδός έχει αποκτηθεί από εμένα, η οποία, όταν αναπτυχθεί και

καλλιεργηθεί από εμένα, θα με οδηγήσει, διαμένοντα με αυτόν τον τρόπο, σε εκείνη την κατάσταση, ώστε εγώ - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης" θα κατανοήσω».

«Καλώς, καλώς, Ουντάγι! Αυτή πράγματι η οδός έχει αποκτηθεί από σένα, Ουντάγι, η οποία, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί από σένα, θα σε οδηγήσει, διαμένοντα με αυτόν τον τρόπο, σε εκείνη την κατάσταση, ώστε εσύ - "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης" θα κατανοήσεις». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του Ουντάγι τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Για τη φώτιση, η διδασκαλία, οι θέσεις, η ασύνετη και η μη παρακμή·
Εξάλειψη, παύση, διείσδυση, ένα φαινόμενο, ο Ουντάγι.

4. Το κεφάλαιο για τα νοητικά εμπόδια

1. Η ομιλία για το πρώτο καλό

212. «Όποιες καλές νοητικές καταστάσεις κι αν υπάρχουν, μοναχοί, που ανήκουν στο καλό, που είναι στην πλευρά του καλού, όλες αυτές έχουν ρίζα την επιμέλεια, συγκλίνουν στην επιμέλεια· η επιμέλεια φαίνεται ως η κορυφαία αυτών των νοητικών καταστάσεων. Για έναν επιμελή μοναχό, μοναχοί, αυτό αναμένεται -θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης.

«Και πώς, μοναχοί, ένας επιμελής μοναχός αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας επιμελής μοναχός αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Πρώτο.

2. Η ομιλία για το δεύτερο καλό

213. «Όποιες καλές νοητικές καταστάσεις κι αν υπάρχουν, μοναχοί, που ανήκουν στο καλό, που είναι στην πλευρά του καλού, όλες αυτές έχουν ρίζα τη συνετή προσοχή, συγκλίνουν στη συνετή προσοχή· η συνετή προσοχή φαίνεται ως η κορυφαία αυτών των νοητικών καταστάσεων. Για έναν μοναχό τέλειο στη συνετή προσοχή, μοναχοί, αυτό αναμένεται - θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης.

Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη

συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τις νοητικές ακαθαρσίες

214. «Αυτές είναι οι πέντε ακαθαρσίες του χρυσού, μοναχοί, με τις οποίες ακαθαρσίες μολυσμένος ο χρυσός δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν κατορθώνει σωστά την εργασία. Ποια πέντε; Ο σίδηρος, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του χρυσού, με την οποία ακαθαρσία μολυσμένος ο χρυσός δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν κατορθώνει σωστά την εργασία. Ο χαλκός, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του χρυσού, με την οποία ακαθαρσία μολυσμένος ο χρυσός... κ.λπ... ο κασσίτερος, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του χρυσού... κ.λπ... ο μόλυβδος, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του χρυσού... κ.λπ... ο άργυρος, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του χρυσού, με την οποία ακαθαρσία μολυσμένος ο χρυσός δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν κατορθώνει σωστά την εργασία. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε ακαθαρσίες του χρυσού, με τις οποίες ακαθαρσίες μολυσμένος ο χρυσός δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν κατορθώνει σωστά την εργασία.

«Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, αυτές είναι οι πέντε ακαθαρσίες του νου, με τις οποίες ακαθαρσίες μολυσμένος ο νους δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν αυτοσυγκεντρώνεται ορθά για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών. Ποια πέντε; Η ηδονική επιθυμία, μοναχοί, είναι ακαθαρσία του νου, με την οποία ακαθαρσία μολυσμένος ο νους δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν αυτοσυγκεντρώνεται ορθά για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών... κ.λπ... αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε ακαθαρσίες του νου, με τις οποίες ακαθαρσίες μολυσμένος ο νους δεν είναι ούτε μαλακός ούτε εύπλαστος, ούτε φωτεινός και είναι εύθραυστος, και δεν αυτοσυγκεντρώνεται ορθά για την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τη μη-νοητική ακαθαρσία

215. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τη μη-σοφή προσοχή

216. «Μοναχοί, σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του ασύνετα, η μη εγερμένη ηδονική επιθυμία εγείρεται, και η εγερμένη ηδονική επιθυμία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· ο μη εγερμένος θυμός εγείρεται, και ο εγερμένος θυμός οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία εγείρεται, και η εγερμένη νωθρότητα και υπνηλία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη ανησυχία και τύψη εγείρεται, και η εγερμένη ανησυχία και τύψη οδηγεί σε αύξηση και επέκταση· η μη εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία εγείρεται, και η εγερμένη σκεπτικιστική αμφιβολία οδηγεί σε αύξηση και επέκταση». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τη συνετή προσοχή

217. «Ενώ, μοναχοί, σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του συνετά, ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της μνήμης φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης... κ.λπ... ο μη εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας εγείρεται, και ο εγερμένος παράγοντας φώτισης της αταραξίας φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης». Έκτο.

7. Η ομιλία για την ανώτερη νοημοσύνη

218. «Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν οδηγούν στη μη φθορά της νοημοσύνης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας. Αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν οδηγούν στη μη φθορά της νοημοσύνης». Έβδομη.

8. Η ομιλία για την παρεμπόδιση και το νοητικό εμπόδιο

219. «Αυτά τα πέντε, μοναχοί, είναι εμπόδια, νοητικά εμπόδια, ακαθαρσίες του νου, που εξασθενίζουν τη σοφία. Ποια πέντε; Η ηδονική επιθυμία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, ακαθαρσία του νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Ο θυμός, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, ακαθαρσία του νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Η νωθρότητα και υπνηλία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, ακαθαρσία του νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Η ανησυχία και τύψη, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, ακαθαρσία του νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Η σκεπτικιστική αμφιβολία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, ακαθαρσία του νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Αυτά, μοναχοί, είναι τα πέντε εμπόδια, νοητικά εμπόδια, ακαθαρσίες του νου, που εξασθενίζουν τη σοφία.

«Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης

είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης».

«Όταν, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, αφού δείξει ενδιαφέρον, αφού δώσει προσοχή, αφού συγκεντρώσει όλο τον νου, ακούει τη Διδασκαλία με προσεκτικό αυτί, τα πέντε νοητικά εμπόδια αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν. Οι επτά παράγοντες της φώτισης εκείνη τη στιγμή φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Ποια πέντε νοητικά εμπόδια εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν; Το νοητικό εμπόδιο της ηδονικής επιθυμίας εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει, το νοητικό εμπόδιο του θυμού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει, το νοητικό εμπόδιο της νωθρότητας και υπνηλίας εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει, το νοητικό εμπόδιο της ανησυχίας και τύφης εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει, το νοητικό εμπόδιο της σκεπτικιστικής αμφιβολίας εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει. Τα πέντε νοητικά εμπόδια αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν.

«Ποιοι επτά παράγοντες της φώτισης εκείνη τη στιγμή φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης εκείνη τη στιγμή φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας εκείνη τη στιγμή φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης εκείνη τη στιγμή φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Όταν, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, αφού δείξει ενδιαφέρον, αφού δώσει προσοχή, αφού συγκεντρώσει όλο τον νου, ακούει τη Διδασκαλία με προσεκτικό αυτί, τα πέντε νοητικά εμπόδια αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν. Αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης εκείνη τη στιγμή φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης». Όγδοη.

9. Η ομιλία για το δέντρο

220. «Υπάρχουν, μοναχοί, μεγάλα δέντρα με μικρούς σπόρους και μεγάλα σώματα, που αναρριχώνται πάνω σε άλλα δέντρα, από τα οποία τα δέντρα που έχουν καλυφθεί κείτονται σπασμένα, διαλυμένα και πεσμένα. Και ποια είναι αυτά, μοναχοί, τα μεγάλα δέντρα με μικρούς σπόρους και μεγάλα σώματα, που αναρριχώνται πάνω σε άλλα δέντρα, από τα οποία τα δέντρα που έχουν καλυφθεί κείτονται σπασμένα, διαλυμένα και πεσμένα; Η ιερή συκιά, το μπανιάν, η συκιά με κυματιστά φύλλα, η αγριοσυκιά, η κατσάκα, η καπίτθανα - αυτά είναι, μοναχοί, τα μεγάλα δέντρα με μικρούς σπόρους και μεγάλα σώματα, που αναρριχώνται πάνω σε άλλα δέντρα, από τα οποία τα δέντρα που έχουν καλυφθεί κείτονται σπασμένα, διαλυμένα και πεσμένα. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, εδώ κάποιος γιος καλής οικογένειας, έχοντας εγκαταλείψει τέτοιου είδους ηδονές, αναχώρησε από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή, αυτός από τέτοιου είδους ηδονές ή από χειρότερες από εκείνες κείτεται σπασμένος, διαλυμένος και πεσμένος.

«Αυτά τα πέντε, μοναχοί, είναι εμπόδια, νοητικά εμπόδια, που αναρριχώνται στον νου, που εξασθενίζουν τη σοφία. Ποια πέντε; Η ηδονική επιθυμία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, που αναρριχάται στον νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Ο θυμός, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, που αναρριχάται στον νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Η νωθρότητα και υπνηλία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, που αναρριχάται στον νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Η ανησυχία και τύψη, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, που αναρριχάται στον νου, που εξασθενίζει

τη σοφία. Η σκεπτικιστική αμφιβολία, μοναχοί, είναι εμπόδιο, νοητικό εμπόδιο, που αναρριχάται στον νου, που εξασθενίζει τη σοφία. Αυτά, μοναχοί, είναι τα πέντε εμπόδια, νοητικά εμπόδια, που αναρριχώνται στον νου, που εξασθενίζουν τη σοφία.

«Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, δεν αναρριχώνται στον νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, δεν αναρριχάται στον νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, μοναχοί, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, δεν αναρριχάται στον νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Αυτοί, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, δεν αναρριχώνται στον νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης». Ένατη.

10. Η ομιλία για το νοητικό εμπόδιο

221. «Αυτά τα πέντε, μοναχοί, νοητικά εμπόδια προκαλούν τύφλωση, προκαλούν απώλεια όρασης, προκαλούν αγνωσία, καταστέλλουν τη σοφία, ανήκουν στη δυσφορία, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα. Ποια πέντε; Το νοητικό εμπόδιο της ηδονικής επιθυμίας, μοναχοί, προκαλεί τύφλωση, προκαλεί απώλεια όρασης, προκαλεί αγνωσία, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα. Το νοητικό εμπόδιο του θυμού, μοναχοί... κ.λπ... το νοητικό εμπόδιο της νωθρότητας και υπνηλίας, μοναχοί... το νοητικό εμπόδιο της ανησυχίας και τύψης, μοναχοί... το νοητικό εμπόδιο της σκεπτικιστικής αμφιβολίας, μοναχοί, προκαλεί τύφλωση, προκαλεί απώλεια όρασης, προκαλεί αγνωσία, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα. Αυτά, μοναχοί, είναι τα πέντε νοητικά εμπόδια που προκαλούν τύφλωση, προκαλούν απώλεια όρασης, προκαλούν αγνωσία, καταστέλλουν τη σοφία, ανήκουν στη δυσφορία, δεν οδηγούν στο Νιμπάνα.

«Αυτοί οι επτά, μοναχοί, παράγοντες της φώτισης παράγουν όραση, παράγουν γνώση, αναπτύσσουν τη σοφία, δεν ανήκουν στη δυσφορία, οδηγούν στο Νιμπάνα. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, μοναχοί, παράγει όραση, παράγει γνώση, αναπτύσσει τη σοφία, δεν ανήκει στη δυσφορία, οδηγεί στο Νιμπάνα... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, μοναχοί, παράγει όραση, παράγει γνώση, αναπτύσσει τη σοφία, δεν ανήκει στη δυσφορία, οδηγεί στο Νιμπάνα. Αυτοί, μοναχοί, είναι οι επτά παράγοντες της φώτισης που παράγουν όραση, παράγουν γνώση, αναπτύσσουν τη σοφία, δεν ανήκουν στη δυσφορία, οδηγούν στο Νιμπάνα». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του νοητικού εμποδίου τέταρτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύο καλές και μολύνσεις, δύο συνετή και νοημοσύνη·
παρεμπόδιση, νοητικά εμπόδια, δέντρο, και νοητικά εμπόδια αυτά τα δέκα.

5. Το κεφάλαιο για τον παγκόσμιο μονάρχη

1. Η ομιλία για τη διάκριση

222. Προέλευση στη Σαβάττχι. «Όποιοι, μοναχοί, ασκητές ή βραχμάνοι στο παρελθόν εγκατέλειψαν τις τρεις διακρίσεις, όλοι αυτοί το έκαναν επειδή οι επτά παράγοντες της φώτισης είχαν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί. Όποιοι, μοναχοί, ασκητές ή βραχμάνοι στο μέλλον θα εγκαταλείψουν τις τρεις διακρίσεις, όλοι αυτοί θα το κάνουν επειδή οι επτά παράγοντες της φώτισης θα έχουν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί. Όποιοι, μοναχοί, ασκητές ή βραχμάνοι τώρα εγκαταλείπουν τις τρεις διακρίσεις, όλοι αυτοί το κάνουν επειδή οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί. Ποιων επτά παραγόντων της φώτισης; Του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Όποιοι, μοναχοί, ασκητές ή βραχμάνοι στο παρελθόν εγκατέλειψαν τις τρεις διακρίσεις... κ.λπ... θα εγκαταλείψουν... κ.λπ... εγκαταλείπουν, όλοι αυτοί το κάνουν επειδή αυτοί ακριβώς οι επτά παράγοντες της φώτισης έχουν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον παγκόσμιο μονάρχη

223. «Από την εμφάνιση του βασιλιά παγκόσμιου μονάρχη, μοναχοί, υπάρχει η εμφάνιση επτά κοσμημάτων. Ποιων επτά; Υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του τροχού, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του ελέφαντα, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του αλόγου, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του πολύτιμου λίθου, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος της γυναίκας, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του οικοδεσπότη, υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του συμβούλου. Από την εμφάνιση του βασιλιά παγκόσμιου μονάρχη, μοναχοί, υπάρχει η εμφάνιση αυτών των επτά κοσμημάτων.

«Από την εμφάνιση του Τατχάγκατα, μοναχοί, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου, υπάρχει η εμφάνιση επτά κοσμημάτων των παραγόντων της φώτισης. Ποιων επτά; Υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... υπάρχει η εμφάνιση του κοσμήματος του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Από την εμφάνιση του Τατχάγκατα, μοναχοί, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου, υπάρχει η εμφάνιση αυτών των επτά κοσμημάτων των παραγόντων της φώτισης». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τον Μάρα

224. «Θα σας διδάξω, μοναχοί, την οδό που συντρίβει τον στρατό του Μάρα· ακούστε το. Και ποια, μοναχοί, είναι η οδός που συντρίβει τον στρατό του Μάρα; Δηλαδή - οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας - αυτή λοιπόν, μοναχοί, είναι η οδός που συντρίβει τον στρατό του Μάρα». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον άσοφο

225. Τότε κάποιος μοναχός πλησίασε τον Ευλογημένο... κ.λπ... Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο μοναχός είπε στον Ευλογημένο: «'Άσοφος και βουβός, άσοφος και βουβός', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος ονομάζεται 'άσοφος και βουβός';» «Λόγω των μη αναπτυγμένων και μη καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'άσοφος και βουβός'. Ποιων επτά; Του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... του παράγοντα φώτισης της

αταραξίας - λόγω αυτών των μη αναπτυγμένων και μη καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'άσοφος και βουβός'.» Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον σοφό

226. «'Σοφός και όχι βουβός, σοφός και όχι βουβός', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος ονομάζεται 'σοφός και όχι βουβός';» «Λόγω των αναπτυγμένων και καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'σοφός και όχι βουβός'. Ποιων επτά; Του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... του παράγοντα φώτισης της αταραξίας - λόγω αυτών των αναπτυγμένων και καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'σοφός και όχι βουβός'.» Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον φτωχό

227. «'Φτωχός, φτωχός', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος ονομάζεται 'φτωχός';» «Λόγω των μη αναπτυγμένων και μη καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'φτωχός'. Ποιων επτά; Του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... του παράγοντα φώτισης της αταραξίας - λόγω αυτών των μη αναπτυγμένων και μη καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'φτωχός'.» Έκτο.

7. Η ομιλία για τον μη φτωχό

228. «'Μη φτωχός, μη φτωχός', σεβάσμιε κύριε, λέγεται. Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, κάποιος ονομάζεται 'μη φτωχός';» «Λόγω των αναπτυγμένων και καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'μη φτωχός'. Ποιων επτά; Του παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... του παράγοντα φώτισης της αταραξίας - λόγω αυτών των αναπτυγμένων και καλλιεργημένων επτά παραγόντων της φώτισης, μοναχέ, κάποιος ονομάζεται 'μη φτωχός'.» Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον ήλιο

229. «Για την έγερση του ήλιου, μοναχοί, αυτό είναι ο πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - το χάρωμα της αυγής. Ακριβώς έτσι λοιπόν, μοναχοί, για την έγερση των επτά παραγόντων της φώτισης ενός μοναχού, αυτό είναι ο πρόδρομος, αυτό είναι το αρχικό σημάδι, δηλαδή - η καλή φιλία. Για έναν μοναχό που έχει καλό φίλο, μοναχοί, αυτό αναμένεται - θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης. Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον εσωτερικό παράγοντα

230. «Θεωρώντας τον εσωτερικό παράγοντα, μοναχοί, δεν βλέπω κανέναν άλλο παράγοντα για την έγερση των επτά παραγόντων της φώτισης, όπως αυτό - μοναχοί,

η συνετή προσοχή. Για έναν μοναχό τέλειο στη συνετή προσοχή, μοναχοί, αυτό αναμένεται - θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης. Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στη συνετή προσοχή αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Ένατη.

10. Η ομιλία για τον εξωτερικό παράγοντα

231. «Θεωρώντας τον εξωτερικό παράγοντα, μοναχοί, δεν βλέπω κανέναν άλλο παράγοντα για την έγερση των επτά παραγόντων της φώτισης, όπως αυτό - μοναχοί, η καλή φιλία. Για έναν μοναχό που έχει καλό φίλο, μοναχοί, αυτό αναμένεται -θα αναπτύξει τους επτά παράγοντες της φώτισης, θα καλλιεργήσει τους επτά παράγοντες της φώτισης. Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός που έχει καλό φίλο αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης». Δέκατη.

Το κεφάλαιο του παγκόσμιου μονάρχη πέμπτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Διάκριση, παγκόσμιος μονάρχης, Μάρα, άσφορος και σοφός·
πτωχός και μη πτωχός, και με τον ήλιο αυτά τα δέκα.

6. Το κεφάλαιο για τις συζητήσεις

1. Η ομιλία για την τροφή

232. Προέλευση στη Σαβάττχι. «Θα διδάξω, μοναχοί, την τροφή και τη μη-τροφή των πέντε νοητικών εμποδίων και των επτά παραγόντων της φώτισης· ακούστε το. Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι της ομορφιάς. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι της αποστροφής. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας; Υπάρχει, μοναχοί, δυσαρέσκεια, λήθαργος, χασμουρητό, νάρκη από το φαγητό και νωθρότητα του νου. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης; Υπάρχει, μοναχοί, η μη-γαλήνη του νου. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας; Υπάρχουν, μοναχοί, φαινόμενα που αποτελούν βάση για σκεπτικιστική αμφιβολία. Η συχνή μη-σοφή προσοχή σε αυτό - αυτή είναι η τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης; Υπάρχουν, μοναχοί, φαινόμενα που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της μνήμης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων; Υπάρχουν, μοναχοί, καλές και φάυλες νοητικές καταστάσεις, επιλήψιμες και ανεπίληπτες νοητικές καταστάσεις, κατώτερες και ανώτερες νοητικές καταστάσεις, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας; Υπάρχει, μοναχοί, το στοιχείο της ενεργοποίησης, το στοιχείο της επιμονής, το στοιχείο της έντονης προσπάθειας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου

παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης; Υπάρχει, μοναχοί, η γαλήνη του νοητικού σώματος, η γαλήνη της συνείδησης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι του ηρεμιστικού διαλογισμού, το σημάδι της μη διατάραξης. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι της ρυπαρότητας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ηδονικής επιθυμίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού; Υπάρχει, μοναχοί, η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου θυμού, ή για την αύξηση και επέκταση του εγερμένου θυμού.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας; Υπάρχει, μοναχοί, το στοιχείο της ενεργοποίησης, το στοιχείο της επιμονής, το στοιχείο της έντονης προσπάθειας. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης νωθρότητας και υπνηλίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης; Υπάρχει, μοναχοί, ο κατευνασμός του νου. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης ανησυχίας και τύψης, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης ανησυχίας και τύψης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας; Υπάρχουν, μοναχοί, καλές και φάυλες νοητικές καταστάσεις, επιλήψιμες και ανεπίληπτες νοητικές καταστάσεις, κατώτερες και ανώτερες νοητικές καταστάσεις, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους. Η συχνή συνετή προσοχή σε αυτά - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση της μη εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας, ή για την αύξηση και επέκταση της εγερμένης σκεπτικιστικής αμφιβολίας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης; Υπάρχουν, μοναχοί, φαινόμενα που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της μνήμης. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της μνήμης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων; Υπάρχουν, μοναχοί, καλές και φάυλες νοητικές καταστάσεις, επιλήψιμες και ανεπίληπτες νοητικές καταστάσεις, κατώτερες και ανώτερες νοητικές καταστάσεις, σκοτεινές και φωτεινές νοητικές καταστάσεις με τα αντίστοιχα μερίδιά τους. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας; Υπάρχει, μοναχοί, το στοιχείο της ενεργοποίησης, το στοιχείο της επιμονής, το στοιχείο της έντονης προσπάθειας. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης; Υπάρχει, μοναχοί, η γαλήνη του νοητικού σώματος, η γαλήνη της συνείδησης. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της γαλήνης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου

παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης; Υπάρχει, μοναχοί, το σημάδι του ηρεμιστικού διαλογισμού, το σημάδι της μη διατάραξης. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας; Υπάρχουν, μοναχοί, νοητικές καταστάσεις που αποτελούν βάση για τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Η συχνή έλλειψη προσοχής σε αυτές - αυτή είναι η μη-τροφή για την έγερση του μη εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας, ή για την ανάπτυξη και εκπλήρωση του εγερμένου παράγοντα φώτισης της αταραξίας». Πρώτο.

2. Η ομιλία για τη μέθοδο

233. Τότε αρκετοί μοναχοί, αφού ντύθηκαν το πρωί και πήραν τα κύπελλα και τους χιτώνες τους, μπήκαν στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή. Τότε σε αυτούς τους μοναχούς ήρθε η σκέψη: «Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να περπατήσω στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή. Ας πάμε λοιπόν στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών».

Τότε εκείνοι οι μοναχοί πήγαν στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· αφού πλησίασαν, χαιρέτησαν εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκλήρωσαν την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισαν στο πλάι. Σε εκείνους τους μοναχούς που κάθονταν στο πλάι, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν:

«Ο ασκητής Γκόταμα, φίλοι, διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές του: 'Ελάτε εσείς, μοναχοί, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αναπτύξτε τους επτά παράγοντες της φώτισης όπως πραγματικά είναι'. Κι εμείς, φίλοι, διδάσκουμε έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές μας: 'Ελάτε εσείς, φίλοι, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αναπτύξτε τους επτά παράγοντες της φώτισης όπως πραγματικά είναι'. Εδώ λοιπόν, φίλοι, ποια είναι η διάκριση, ποια η ανομοιότητα, ποια η διαφορά μεταξύ του ασκητή Γκόταμα και εμάς, δηλαδή - ως προς τη διδαχή της Διδασκαλίας ή ως προς την παραίνεση;»

Τότε εκείνοι οι μοναχοί ούτε δέχτηκαν με χαρά ούτε απέρριψαν τα λόγια εκείνων των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· χωρίς να τα δεχτούν με χαρά, χωρίς να τα απορρίψουν, σηκώθηκαν από τη θέση τους και έφυγαν - «Θα κατανοήσουμε το νόημα αυτών που ειπώθηκαν κοντά στον Ευλογημένο». Τότε εκείνοι οι μοναχοί, αφού περπάτησαν στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, πλησίασαν τον Ευλογημένο· αφού πλησίασαν, απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισαν στο πλάι. Καθισμένοι στο πλάι, εκείνοι οι μοναχοί είπαν στον Ευλογημένο:

«Εδώ εμείς, σεβάσμιε κύριε, αφού ντυθήκαμε το πρωί και πήραμε τα κύπελλα και τους χιτώνες μας, μπήκαμε στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή. Σε εμάς, σεβάσμιε κύριε, ήρθε αυτή η σκέψη: 'Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να περπατήσουμε στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή. Ας πάμε λοιπόν στο πάρκο των αλλόδοξων

περιπλανώμενων ασκητών'. Τότε εμείς, σεβάσμιε κύριε, πήγαμε στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· αφού πλησίασαμε, χαιρετήσαμε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκληρώσαμε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, καθίσαμε στο πλάι. Σε εμάς που καθόμασταν στο πλάι, σεβάσμιε κύριε, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν:

'Ο ασκητής Γκόταμα, φίλοι, διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές του: «Ελάτε εσείς, μοναχοί, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αναπτύξτε τους επτά παράγοντες της φώτισης όπως πραγματικά είναι». Κι εμείς, φίλοι, διδάσκουμε έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές μας: 'Ελάτε εσείς, φίλοι, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αναπτύξτε τους επτά παράγοντες της φώτισης όπως πραγματικά είναι'. Εδώ λοιπόν, φίλοι, ποια είναι η διάκριση, ποια η ανομοιότητα, ποια η διαφορά μεταξύ του ασκητή Γκόταμα και εμάς, δηλαδή - ως προς τη διδαχή της Διδασκαλίας ή ως προς την παραίνεση;»

«Τότε εμείς, σεβάσμιε κύριε, ούτε δεχτήκαμε με χαρά ούτε απορρίψαμε τα λόγια εκείνων των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· χωρίς να τα δεχτούμε με χαρά, χωρίς να τα απορρίψουμε, σηκωθήκαμε από τη θέση μας και φύγαμε - "Θα κατανοήσουμε το νόημα αυτών που ειπώθηκαν κοντά στον Ευλογημένο"».

Σε αυτούς που λένε έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - "Υπάρχει όμως, φίλε, μια μέθοδος με την οποία τα πέντε νοητικά εμπόδια γίνονται δέκα, οι επτά παράγοντες της φώτισης γίνονται δεκατέσσερις;" Όταν ρωτηθούν έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές δεν θα μπορέσουν να απαντήσουν, και επιπλέον θα περιέλθουν σε δυσφορία. Για ποιο λόγο; Επειδή, μοναχοί, είναι εκτός του πεδίου τους. «Δεν βλέπω, μοναχοί, κανέναν στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, που θα μπορούσε να ικανοποιήσει τον νου με την απάντηση σε αυτές τις ερωτήσεις, εκτός από τον Τατχάγκατα ή έναν μαθητή του Τατχάγκατα, ή αφού ακούσει από εδώ».

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μέθοδος με την οποία τα πέντε νοητικά εμπόδια γίνονται δέκα; Ακόμη και η εσωτερική ηδονική επιθυμία, μοναχοί, είναι νοητικό εμπόδιο· ακόμη και η εξωτερική ηδονική επιθυμία είναι νοητικό εμπόδιο. "Νοητικό εμπόδιο της ηδονικής επιθυμίας" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Ακόμη και ο εσωτερικός θυμός, μοναχοί, είναι νοητικό εμπόδιο· ακόμη και ο εξωτερικός θυμός είναι νοητικό εμπόδιο. "Νοητικό εμπόδιο του θυμού" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Ακόμη και η νωθρότητα, μοναχοί, είναι νοητικό εμπόδιο· ακόμη και η υπνηλία είναι νοητικό εμπόδιο. "Νοητικό εμπόδιο της νωθρότητας και υπνηλίας" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Ακόμη και η ανησυχία, μοναχοί, είναι νοητικό εμπόδιο· ακόμη και η τύψη είναι νοητικό εμπόδιο. "Νοητικό εμπόδιο της ανησυχίας και τύψης" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Ακόμη και η εσωτερική σκεπτικιστική αμφιβολία για τα φαινόμενα, μοναχοί, είναι νοητικό εμπόδιο· ακόμη και η εξωτερική σκεπτικιστική αμφιβολία για τα φαινόμενα είναι νοητικό εμπόδιο. "Νοητικό εμπόδιο της σκεπτικιστικής αμφιβολίας" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Αυτή λοιπόν, μοναχοί, είναι η μέθοδος με την οποία τα πέντε νοητικά εμπόδια

γίνονται δέκα.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η μέθοδος με την οποία οι επτά παράγοντες της φώτισης γίνονται δεκατέσσερις; Ακόμη και η εσωτερική μνήμη για τα φαινόμενα, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της μνήμης· ακόμη και η εξωτερική μνήμη για τα φαινόμενα είναι παράγοντας φώτισης της μνήμης. "Παράγοντας φώτισης της μνήμης" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και όταν κάποιος διερευνά εσωτερικά τα φαινόμενα με τη σοφία, τα εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά τους, μοναχοί, αυτό είναι παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων· ακόμη και όταν κάποιος διερευνά εξωτερικά τα φαινόμενα με τη σοφία, τα εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά τους, αυτό είναι παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων. "Παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων" - έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στην απαγγελία. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και η σωματική ενεργητικότητα, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας, ακόμη και η νοητική ενεργητικότητα είναι παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας. 'Παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας' έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στη σύνοψη. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και η αγαλλίαση με λογισμό και συλλογισμό, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης, ακόμη και η αγαλλίαση χωρίς λογισμό και συλλογισμό είναι παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης. 'Παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης' έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στη σύνοψη. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και η γαλήνη του νοητικού σώματος, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της γαλήνης, ακόμη και η γαλήνη της συνείδησης είναι παράγοντας φώτισης της γαλήνης. 'Παράγοντας φώτισης της γαλήνης' έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στη σύνοψη. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και η αυτοσυγκέντρωση με λογισμό και συλλογισμό, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, ακόμη και η αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό είναι παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης. 'Παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης' έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στη σύνοψη. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα.

«Ακόμη και η αταραξία στις εσωτερικές καταστάσεις, μοναχοί, είναι παράγοντας φώτισης της αταραξίας, ακόμη και η αταραξία στα εξωτερικά φαινόμενα είναι παράγοντας φώτισης της αταραξίας. 'Παράγοντας φώτισης της αταραξίας' έτσι πράγματι αυτό πηγαίνει στη σύνοψη. Και αυτό με αυτή τη μέθοδο γίνεται δυάδα. Αυτή λοιπόν, μοναχοί, είναι η μέθοδος με την οποία οι επτά παράγοντες της φώτισης γίνονται δεκατέσσερις». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τη φωτιά

234. Τότε αρκετοί μοναχοί, αφού ντύθηκαν το πρωί και πήραν τα κύπελλα και τους χιτώνες τους, μπήκαν στη Σαβάτθι για προσφερόμενη τροφή.

Σε αυτούς που λένε έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'Όταν, φίλε, η συνείδηση είναι νωθρή, ποιων παραγόντων της φώτισης εκείνη την περίοδο δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη, ποιων παραγόντων της φώτισης εκείνη την περίοδο είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη; Και όταν, φίλε, η συνείδηση είναι ανήσυχη, ποιων παραγόντων της φώτισης εκείνη την περίοδο δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη, ποιων παραγόντων της φώτισης εκείνη την περίοδο είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη; 'Όταν ρωτηθούν έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές δεν θα μπορέσουν να απαντήσουν, και επιπλέον θα περιέλθουν σε δυσφορία. Για ποιο λόγο; Επειδή, μοναχοί, είναι εκτός του πεδίου τους.

«Δεν βλέπω, μοναχοί, κανέναν στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, που θα μπορούσε να ικανοποιήσει τον νου με την απάντηση σε αυτές τις ερωτήσεις, εκτός από τον Τατχάγκατα ή έναν μαθητή του Τατχάγκατα, ή αφού ακούσει από εδώ.

«Όταν, μοναχοί, η συνείδηση είναι νωθρή, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος εκείνη την περίοδο για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της γαλήνης, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Για ποιο λόγο; Η νωθρή συνείδηση, μοναχοί, είναι δύσκολο να εγερθεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα ήθελε να ανάψει μια μικρή φωτιά. Αυτός εκεί θα έριχνε υγρά χορτάρια, και θα έριχνε υγρές κοπριές, και θα έριχνε υγρά ξύλα, και θα φυσούσε υγρό αέρα, και θα τη σκέπαζε με σκόνη· είναι άραγε ικανός εκείνος ο άνθρωπος να ανάψει μια μικρή φωτιά;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν η συνείδηση είναι νωθρή, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος εκείνη την περίοδο για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της γαλήνης, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Για ποιο λόγο; Η νωθρή συνείδηση, μοναχοί, είναι δύσκολο να εγερθεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όταν όμως, μοναχοί, η συνείδηση είναι νωθρή, είναι ο κατάλληλος χρόνος εκείνη την περίοδο για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Για ποιο λόγο; Η νωθρή συνείδηση, μοναχοί, είναι εύκολο να εγερθεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα ήθελε να ανάψει μια μικρή φωτιά. Αυτός εκεί θα έριχνε ξερά χορτάρια, και θα έριχνε ξερές κοπριές, και θα έριχνε ξερά ξύλα, και θα φυσούσε με το στόμα, και δεν θα τη σκέπαζε με σκόνη· είναι άραγε ικανός εκείνος ο άνθρωπος να ανάψει μια μικρή φωτιά;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν η συνείδηση είναι νωθρή, είναι ο κατάλληλος χρόνος εκείνη την περίοδο για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης

της ενεργητικότητας, είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Για ποιο λόγο; Η νωθρή συνείδηση, μοναχοί, είναι εύκολο να εγερθεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όταν, μοναχοί, η συνείδηση είναι ανήσυχη, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος εκείνη την περίοδο για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Για ποιο λόγο; Η ανήσυχη συνείδηση, μοναχοί, είναι δύσκολο να κατευναστεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα ήθελε να σβήσει μια μεγάλη μάζα φωτιάς. Αυτός εκεί θα έριχνε ξερά χορτάρια, και θα έριχνε ξερές κοπριές, και θα έριχνε ξερά ξύλα, και θα φυσούσε με το στόμα, και δεν θα την σκέπαζε με χώμα· είναι άραγε ικανός εκείνος ο άνθρωπος να σβήσει τη μεγάλη μάζα φωτιάς;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε».

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν η συνείδηση είναι ανήσυχη, δεν είναι κατάλληλος χρόνος εκείνη τη στιγμή για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, δεν είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, δεν είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης. Για ποιο λόγο; Η ανήσυχη συνείδηση, μοναχοί, είναι δύσκολο να κατευναστεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όταν όμως, μοναχοί, η συνείδηση είναι ανήσυχη, είναι κατάλληλος χρόνος εκείνη τη στιγμή για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της γαλήνης, είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Για ποιο λόγο; Η ανήσυχη συνείδηση, μοναχοί, είναι εύκολο να κατευναστεί με αυτούς τους παράγοντες.

«Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα ήθελε να σβήσει μια μεγάλη μάζα φωτιάς. Αυτός εκεί θα έριχνε υγρά χορτάρια, και θα έριχνε υγρές κοπριές, και θα έριχνε υγρά ξύλα, και θα φυσούσε υγρό αέρα, και θα τη σκέπαζε με σκόνη· είναι άραγε ικανός εκείνος ο άνθρωπος να σβήσει τη μεγάλη μάζα φωτιάς;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε».

«Ακριβώς έτσι, μοναχοί, όταν η συνείδηση είναι ανήσυχη, είναι κατάλληλος χρόνος εκείνη τη στιγμή για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της γαλήνης, είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, είναι κατάλληλος χρόνος για την ανάπτυξη του παράγοντα φώτισης της αταραξίας. Για ποιο λόγο; Η ανήσυχη συνείδηση, μοναχοί, είναι εύκολο να κατευναστεί με αυτούς τους παράγοντες. Τη μνήμη όμως, μοναχοί, τη λέω χρήσιμη παντού». Τρίτη.

4. Η ομιλία για αυτό που συνοδεύεται από φιλικότητα

235. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στους Κολίγια· Χαλιντάβασανα ήταν το όνομα μιας κωμόπολης των Κολίγια. Τότε αρκετοί μοναχοί, αφού ντύθηκαν το πρωί και πήραν τα κύπελλα και τους χιτώνες τους, μπήκαν στη Χαλιντάβασανα για προσφερόμενη τροφή. Τότε σε αυτούς τους μοναχούς ήρθε η σκέψη: «Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να περπατήσουμε στη Χαλιντάβασανα για προσφερόμενη τροφή. Ας πάμε λοιπόν στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών».

Τότε εκείνοι οι μοναχοί πήγαν στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· αφού πλησίασαν, χαιρέτησαν εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκλήρωσαν την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισαν στο πλάι. Σε εκείνους τους μοναχούς που κάθονταν στο πλάι, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν:

«Ο ασκητής Γκόταμα, φίλοι, διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές του: 'Ελάτε εσείς, μοναχοί, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε. Με νου συνοδευόμενο από συμπόνια, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από συμπόνια, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε. Με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε. Με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε'.»

«Κι εμείς, φίλοι, διδάσκουμε έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές μας: 'Ελάτε εσείς, φίλοι, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε'. Εδώ λοιπόν, φίλοι, ποια είναι η διάκριση, ποια η ανομοιότητα, ποια η διαφορά μεταξύ του ασκητή Γκόταμα και εμάς, δηλαδή - ως προς τη διδαχή της Διδασκαλίας ή ως προς την παραίνεση;»

Τότε εκείνοι οι μοναχοί ούτε δέχτηκαν με χαρά ούτε απέρριψαν τα λόγια εκείνων των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών. Χωρίς να τα δεχτούν με χαρά, χωρίς να τα απορρίψουν, σηκώθηκαν από τη θέση τους και έφυγαν - «Θα κατανοήσουμε το νόημα αυτών που ειπώθηκαν κοντά στον Ευλογημένο». Τότε εκείνοι οι μοναχοί, αφού περπάτησαν στη Χαλιντάβασανα για προσφερόμενη τροφή, μετά το γεύμα, έχοντας

επιστρέφει από τη συλλογή τροφής, πλησίασαν τον Ευλογημένο· αφού πλησίασαν, απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισαν στο πλάι. Καθισμένοι στο πλάι, εκείνοι οι μοναχοί είπαν στον Ευλογημένο:

«Εδώ εμείς, σεβάσμιε κύριε, αφού ντυθήκαμε το πρωί και πήραμε τα κύπελλα και τους χιτώνες μας, μπήκαμε στη Χαλιντάβασανα για προσφερόμενη τροφή. Σε εμάς, σεβάσμιε κύριε, ήρθε αυτή η σκέψη: 'Είναι πολύ νωρίς ακόμα για να περπατήσουμε στη Χαλιντάβασανα για προσφερόμενη τροφή. Ας πάμε λοιπόν στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών'».

«Τότε εμείς, σεβάσμιε κύριε, πήγαμε στο πάρκο των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· αφού πλησίασαμε, χαιρετήσαμε εκείνους τους αλλόδοξους περιπλανώμενους ασκητές. Αφού ολοκληρώσαμε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, καθίσαμε στο πλάι. Σε εμάς που καθόμασταν στο πλάι, σεβάσμιε κύριε, εκείνοι οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές είπαν:

«Ο ασκητής Γκόταμα, φίλοι, διδάσκει έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές του: 'Ελάτε εσείς, μοναχοί, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε'».

«Κι εμείς, φίλοι, διδάσκουμε έτσι τη Διδασκαλία στους μαθητές μας: 'Ελάτε εσείς, φίλοι, έχοντας εγκαταλείψει τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένετε· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένετε'. Εδώ λοιπόν, φίλοι, ποια είναι η διάκριση, ποια η ανομοιότητα, ποια η διαφορά μεταξύ του ασκητή Γκόταμα και εμάς, δηλαδή ως προς τη διδαχή της Διδασκαλίας ή ως προς την παραίνεση;»

Τότε εμείς, σεβάσμιε κύριε, ούτε δεχτήκαμε με χαρά ούτε απορρίψαμε τα λόγια εκείνων των αλλόδοξων περιπλανώμενων ασκητών· χωρίς να τα δεχτούμε με χαρά, χωρίς να τα απορρίψουμε, σηκωθήκαμε από τη θέση μας και φύγαμε - 'Θα κατανοήσουμε το νόημα αυτών που ειπώθηκαν κοντά στον Ευλογημένο'».

Σε αυτούς που λένε έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές πρέπει να λεχθεί έτσι - 'Πώς όμως, φίλε, η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιος ο τελικός στόχος της; Πώς όμως, φίλε, η απελευθέρωση του νου μέσω της συμπόνιας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιος ο τελικός στόχος της; Πώς όμως, φίλε, η απελευθέρωση του νου

μέσω της αλτρουιστικής χαράς όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιος ο τελικός στόχος της; Πώς όμως, φίλε, η απελευθέρωση του νου μέσω αταραξίας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιος ο τελικός στόχος της; Όταν ρωτηθούν έτσι, μοναχοί, οι αλλόδοξοι περιπλανώμενοι ασκητές δεν θα μπορέσουν να απαντήσουν, και επιπλέον θα περιέλθουν σε δυσφορία. Για ποιο λόγο; Επειδή, μοναχοί, είναι εκτός του πεδίου τους. «Δεν βλέπω, μοναχοί, κανέναν στον κόσμο μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, στη γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, που θα μπορούσε να ικανοποιήσει τον νου με την απάντηση σε αυτές τις ερωτήσεις, εκτός από τον Τατχάγκατα ή έναν μαθητή του Τατχάγκατα, ή αφού ακούσει από εδώ».

«Και πώς, μοναχοί, η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιο το τελικό της τέλος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από φιλικότητα... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από φιλικότητα, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό ως μη αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος τόσο το αποκρουστικό όσο και το μη αποκρουστικό ως μη αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, αποφεύγοντας και τα δύο, τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό', διαμένει εκεί με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, ή έχοντας επιτύχει την απολύτρωση του ωραίου, διαμένει. Έχουσα ως ύψιστο το ωραίο, μοναχοί, λέω ότι είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας, για τον μοναχό με κοσμική σοφία που δεν έχει διεισδύσει στην ανώτερη απελευθέρωση.

«Και πώς, μοναχοί, η απελευθέρωση του νου μέσω της συμπόνιας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιο το τελικό της τέλος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από συμπόνια... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από συμπόνια, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό... κ.λπ... αν επιθυμεί 'να διαμένω με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, αποφεύγοντας και τα δύο, τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό', διαμένει εκεί με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση. Ή με την πλήρη υπέρβαση των αντιλήψεων της υλικής μορφής, με την πάροδο των αντιλήψεων της αποστροφής, με τη μη προσοχή στις αντιλήψεις της ποικιλομορφίας, σκεπτόμενος 'άπειρος είναι ο χώρος', έχοντας επιτύχει το επίπεδο του άπειρου χώρου, διαμένει. Έχουσα ως ύψιστο το επίπεδο του άπειρου χώρου, μοναχοί, λέω ότι είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της συμπόνιας, για τον μοναχό με κοσμική σοφία που δεν έχει διεισδύσει στην ανώτερη απελευθέρωση.

«Και πώς, μοναχοί, η απελευθέρωση του νου μέσω της αλτρουιστικής χαράς όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιο το τελικό της τέλος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από αλτρουιστική χαρά, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό... κ.λπ... αν επιθυμεί 'να διαμένω με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, αποφεύγοντας και τα δύο, τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό', διαμένει εκεί με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση. Ή έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο του άπειρου χώρου, σκεπτόμενος 'άπειρη είναι η συνείδηση', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, διαμένει. Έχουσα ως ύψιστο το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, μοναχοί, λέω ότι είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της αλτρουιστικής χαράς, για τον μοναχό με κοσμική σοφία που δεν έχει διεισδύσει στην ανώτερη απελευθέρωση.

«Και πώς, μοναχοί, η απελευθέρωση του νου μέσω αταραξίας όταν αναπτυχθεί, ποιον προορισμό έχει, ποιο είναι το ύψιστό της, ποιος ο καρπός της, ποιο το τελικό της τέλος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από αταραξία, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από αταραξία, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό ως μη αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό ως αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω αντιλαμβανόμενος τόσο το αποκρουστικό όσο και το μη αποκρουστικό ως μη αποκρουστικό', διαμένει εκεί αντιλαμβανόμενος το μη αποκρουστικό. Αν επιθυμεί 'να διαμένω με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, αποφεύγοντας και τα δύο, τόσο το μη αποκρουστικό όσο και το αποκρουστικό', διαμένει εκεί με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση. Ή έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαμένει. Έχουσα ως ύψιστο το επίπεδο της μηδαμινότητας, μοναχοί, λέω ότι είναι η απελευθέρωση του νου μέσω αταραξίας, για τον μοναχό με κοσμική σοφία που δεν έχει διεισδύσει στην ανώτερη απελευθέρωση». Τέταρτο.

5. Η ομιλία στον Σανγκάραβα

236. Προέλευση στη Σαβάττχι. Τότε ο βραχμάνος Σανγκάραβα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Σανγκάραβα είπε στον Ευλογημένο:

«Ποια άραγε, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί; Και ποια, αγαπητέ

Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί;»

«Όταν, βραχμάνε, κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό των άλλων, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό αναμεμειγμένο με λάκα ή κουρκουμά ή λουλάκι ή ερυθρόδανο. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό θερμασμένο από τη φωτιά, βρασμένο, που παράγει ατμό. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, εκείνη την περίοδο το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει

όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό σκεπασμένο από φύκια και υδρόβια φυτά. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό ταραγμένο από τον άνεμο, κινούμενο, αναταραγμένο, με κύματα. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό θολό, ταραγμένο, λασπωμένο, τοποθετημένο στο σκοτάδι. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που

έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι, ούτε το όφελος και των δύο εκείνη την περίοδο δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι· τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Αυτή, βραχμάνε, είναι η αιτία και αυτή η συνθήκη για την οποία μερικές φορές ακόμη και τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όταν όμως, βραχμάνε, δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι, και το όφελος και των δύο εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι· ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό μη αναμειγμένο με λάκα ή κουρκουμά ή λουλάκι ή ερυθρόδανο. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί... κ.λπ...

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό μη θερμασμένο από φωτιά, μη βρασμένο, χωρίς ατμό, εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό που δεν είναι καλυμμένο από φύκια και υδρόβια

φυτά. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, και το καλό των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, και το καλό των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό που δεν είναι ταραγμένο από τον άνεμο, δεν κινείται, δεν αναταράσσεται, δεν έχει κύματα. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, και το καλό των άλλων... κ.λπ... ούτε το όφελος και των δύο... ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, και εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό των άλλων· και εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό διαυγές, λαμπερό, χωρίς θολότητα, τοποθετημένο στο φως. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, και εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό των άλλων, και εκείνη τη στιγμή γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο· ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό του έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί. Αυτή, βραχμάνε, είναι η αιτία και αυτή η συνθήκη για την οποία μερικές φορές ακόμη και τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για πολύ καιρό έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που

έχουν απαγγελθεί.

«Αυτοί οι επτά, βραχμάνε, παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Ποια είναι τα επτά; Ο παράγοντας φώτισης της μνήμης, βραχμάνε, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης... κ.λπ... ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας, βραχμάνε, χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης. Αυτοί, βραχμάνε, οι επτά παράγοντες της φώτισης είναι χωρίς παρεμπόδιση, χωρίς νοητικό εμπόδιο, χωρίς ακαθαρσία του νου, όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, οδηγούν στην πραγμάτωση του καρπού της αληθινής γνώσης και της απελευθέρωσης». Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Σανγκάραβα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον Αμπχάγια

237. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στο Ρατζάγκαχα, στο όρος Γκιτζτζακούτα. Τότε ο πρίγκιπας Αμπάγια πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο πρίγκιπας Αμπάγια είπε στον Ευλογημένο: «Ο Πούρανα Κάσσαπα, σεβάσμιε κύριε, λέει έτσι - 'Δεν υπάρχει αιτία, δεν υπάρχει συνθήκη για την αγνωσία και τη μη ενόραση. Χωρίς αιτία, χωρίς συνθήκη υπάρχει αγνωσία και μη ενόραση. Δεν υπάρχει αιτία, δεν υπάρχει συνθήκη για τη γνώση και την ενόραση. Χωρίς αιτία, χωρίς συνθήκη υπάρχει γνώση και ενόραση'. Εδώ τι λέει ο Ευλογημένος;» «Υπάρχει, πρίγκιπα, αιτία, υπάρχει συνθήκη για την αγνωσία και τη μη ενόραση. Με αιτία, με συνθήκη υπάρχει αγνωσία και μη ενόραση. Υπάρχει, πρίγκιπα, αιτία, υπάρχει συνθήκη για τη γνώση και την ενόραση. Με αιτία, με συνθήκη υπάρχει γνώση και ενόραση».

«Ποια όμως, σεβάσμιε κύριε, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την αγνωσία και τη μη ενόραση; Πώς με αιτία, με συνθήκη υπάρχει αγνωσία και μη ενόραση;» «Όταν, πρίγκιπα, κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί - αυτή επίσης, πρίγκιπα, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την αγνωσία και τη μη ενόραση. Έτσι επίσης με αιτία, με συνθήκη υπάρχει αγνωσία και μη ενόραση.

«Επιπλέον, πρίγκιπα, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό... κ.λπ... κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία... κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη... διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν γνωρίζει και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί - αυτή επίσης, πρίγκιπα, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την αγνωσία και τη μη ενόραση. Έτσι επίσης με αιτία, με συνθήκη υπάρχει αγνωσία και μη ενόραση».

«Ποιο είναι το όνομα αυτής της επεξήγησης της Διδασκαλίας, σεβάσμιε κύριε;»
«Αυτά ονομάζονται νοητικά εμπόδια, πρίγκιπα». «Πράγματι, Ευλογημένε, νοητικά εμπόδια· πράγματι, Καλότυχε, νοητικά εμπόδια! Ακόμη και από ένα μόνο νοητικό εμπόδιο κυριευμένος, σεβάσμιε κύριε, δεν θα γνώριζε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι, τι να πει κανείς για τα πέντε νοητικά εμπόδια;

«Ποια όμως, σεβάσμιε κύριε, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για τη γνώση και την ενόραση; Πώς υπάρχει γνώση και ενόραση με αιτία, με συνθήκη;» «Εδώ, πρίγκιπα, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός με τη συνείδηση αναπτυγμένη μέσω του παράγοντα φώτισης της μνήμης γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι - αυτή επίσης, πρίγκιπα, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για τη γνώση και την ενόραση. Έτσι επίσης υπάρχει γνώση και ενόραση με αιτία, με συνθήκη.

«Επιπλέον, πρίγκιπα, ένας μοναχός... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αυτός με τη συνείδηση αναπτυγμένη μέσω του παράγοντα φώτισης της αταραξίας γνωρίζει και βλέπει όπως πραγματικά είναι - αυτή επίσης, πρίγκιπα, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για τη γνώση και την ενόραση. Έτσι υπάρχει γνώση και ενόραση με αιτία, με συνθήκη».

«Ποιο είναι το όνομα αυτής της επεξήγησης της Διδασκαλίας, σεβάσμιε κύριε;»
«Αυτοί ονομάζονται παράγοντες της φώτισης, πρίγκιπα». «Πράγματι, Ευλογημένε, παράγοντες της φώτισης· πράγματι, Καλότυχε, παράγοντες της φώτισης! Ακόμη και με έναν μόνο παράγοντα φώτισης προικισμένος, σεβάσμιε κύριε, θα γνώριζε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι, τι να πει κανείς για επτά παράγοντες της φώτισης; Και η σωματική κούραση και η νοητική κούραση που είχα ανεβαίνοντας το όρος Γκιτζτζακούτα, σεβάσμιε κύριε, αυτή έχει καταπραυνθεί, και η Διδασκαλία έχει συνειδητοποιηθεί πλήρως από εμένα». Έκτο.

Το κεφάλαιο της συζήτησης έκτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Τροφές, επεξήγηση, φωτιά, φιλικότητα και με τον Σανγκάραβα·
Ο Αμπάγια ρωτήθηκε ερώτηση, στο όρος Γκιτζτζακούτα.

7. Το κεφάλαιο για την εισπνοή και εκπνοή

1. Η ομιλία για τον μεγάλο καρπό του οστού

238. Προέλευση στη Σαβάττχι. «Η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη του σκελετού όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην

αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος».

Η ομιλία για κάποιον καρπό

«Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή. Και πώς, μοναχοί, όταν η αντίληψη του σκελετού αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή».

Η ομιλία για το μεγάλο όφελος

«Η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί σε μεγάλο όφελος. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη του σκελετού όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί οδηγεί σε μεγάλο όφελος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οδηγεί σε μεγάλο όφελος».

Η ομιλία για την ελευθερία από τις δεσμεύσεις

«Η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη του σκελετού όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις».

Η ομιλία για την επείγουσα ανάγκη

«Η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη του σκελετού όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα

φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση».

Η ομιλία για την άνετη διαμονή

«Η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη του σκελετού όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη του σκελετού, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη του σκελετού, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή». Πρώτο.

2. Η ομιλία για το σκουληκιασμένο

239. «Η αντίληψη του σκουληκιασμένου πτώματος, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Δεύτερο.

3. Η ομιλία για το αποχρωματισμένο

240. «Η αντίληψη του μελανιασμένου, μοναχοί... κ.λπ... Τρίτη.

4. Η ομιλία για το διαμελισμένο

241. «Η αντίληψη του διαμελισμένου, μοναχοί... κ.λπ... Τέταρτο.

5. Η ομιλία για το φουσκωμένο

242. «Η αντίληψη του διογκωμένου, μοναχοί... κ.λπ... Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τη φιλικότητα

243. «Η φιλικότητα, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Έκτο.

7. Η ομιλία για τη συμπόνια

244. «Η συμπόνια, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Έβδομη.

8. Η ομιλία για την αλτρουιστική χαρά

245. «Η αλτρουιστική χαρά, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Όγδοη.

9. Η ομιλία για την αταραξία

246. «Η αταραξία, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Ένατη.

10. Η ομιλία για την αναπνοή

247. «Η μνήμη επί της αναπνοής, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί... κ.λπ... Δέκατη.

Το κεφάλαιο της αναπνοής έβδομο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Σκελετός, σκουληκιασμένο, μελανιασμένο, διασπασμένο, φουσκωμένο πέμπτο· Φιλικότητα, συμπόνια, αλτρουιστική χαρά, αταραξία, με την αναπνοή αυτά τα δέκα.

8. Το κεφάλαιο για την παύση

1. Η ομιλία για τη ρυπαρότητα

248. «Η αντίληψη της ρυπαρότητας, μοναχοί... κ.λπ... Πρώτο.

2. Η ομιλία για τον θάνατο

249. «Η αντίληψη του θανάτου, μοναχοί... κ.λπ... Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την αποστροφή στην τροφή

250. «Η αντίληψη της αποστροφής για την τροφή, μοναχοί... κ.λπ... Τρίτη.

4. Η ομιλία για τη μη-ευχαρίστηση

251. «Αντίληψη της μη-ευχαρίστησης σε ολόκληρο τον κόσμο, μοναχοί... κ.λπ... Τέταρτο.

5. Η ομιλία για το παροδικό

252. «Η αντίληψη της παροδικότητας, μοναχοί... κ.λπ... Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον υπαρξιακό πόνο

253. «Η αντίληψη του υπαρξιακού πόνου στο παροδικό, μοναχοί... κ.λπ... Έκτο.

7. Η ομιλία για τον μη-εαυτό

254. «Η αντίληψη του μη-εαυτού στον υπαρξιακό πόνο, μοναχοί... κ.λπ... Έβδομη.

8. Η ομιλία για την εγκατάλειψη

255. «Η αντίληψη της εγκατάλειψης, μοναχοί... κ.λπ... Όγδοη.

9. Η ομιλία για το μη πάθος

256. «Η αντίληψη του μη πάθους, μοναχοί... κ.λπ... Ένατη.

10. Η ομιλία για την παύση

257. «Η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη της παύσης όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος».

«Όταν η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή. Και πώς, μοναχοί, όταν η

αντίληψη της παύσης αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, ένα από δύο αποτελέσματα αναμένεται - η τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή· ή, αν υπάρχει υπόλειμμα προσκόλλησης, η μη-επιστροφή».

«Η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, οδηγεί σε μεγάλο όφελος, οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις, οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση, οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή. Και πώς, μοναχοί, η αντίληψη της παύσης όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί οδηγεί σε μεγάλο όφελος, οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις, οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση, οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας συνοδευόμενο από την αντίληψη της παύσης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν η αντίληψη της παύσης, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, οδηγεί σε μεγάλο όφελος, οδηγεί σε μεγάλη ελευθερία από τις δεσμεύσεις, οδηγεί σε μεγάλη πνευματική συγκίνηση, οδηγεί σε μεγάλη άνετη διαμονή». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της παύσης όγδοο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

ρυπαρότητα, θάνατος, τροφή, αποκρουστικό, μη-ευχαρίστηση·
παροδικότητα, υπαρξιακός πόνος, μη-εαυτός, εγκατάλειψη, μη πάθος και
παύση αυτά τα δέκα.

9. Το κεφάλαιο των διαδοχικών επαναλήψεων για τον Γάγγη

1-12. Η ομιλία για τον ποταμό Γάγγη και τα λοιπά

258-269. «Όπως, μοναχοί, ο ποταμός Γάγγης είναι επιρρεπής προς την ανατολή, κεκλιμένος προς την ανατολή, με κλίση προς την ανατολή· ακριβώς έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα. Και πώς, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ένας μοναχός που αναπτύσσει τους επτά παράγοντες της φώτισης, που καλλιεργεί τους επτά παράγοντες της φώτισης, γίνεται επιρρεπής προς το Νιμπάνα, κεκλιμένος προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα».

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Έξι επιρρεπή προς την ανατολή, έξι επιρρεπή προς τη θάλασσα·
Αυτά τα δύο έξι γίνονται δώδεκα, γι' αυτό λέγεται το κεφάλαιο.

10. Το κεφάλαιο για την επιμέλεια

1-10. Η ομιλία για τον Ταθάγκατα και τα λοιπά

270. «Όσα όντα υπάρχουν, μοναχοί, είτε χωρίς πόδια είτε δίποδα είτε τετράποδα είτε πολύποδα» πρέπει να αναπτυχθεί.

Το κεφάλαιο της επιμέλειας δέκατο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ο Τατχάγκατα, το αποτύπωμα, η κορυφή, η ρίζα, η ουσία και ο γιασεμής·
ο βασιλιάς, η σελήνη και ο ήλιος, και με το ύφασμα η δέκατη στροφή.

11. Το κεφάλαιο για τις έντονες προσπάθειες

1-12. Η ομιλία για τη δύναμη και τα λοιπά

280. «Όπως, μοναχοί, όποιες δραστηριότητες που απαιτούν δύναμη εκτελούνται... κ.λπ...

Το κεφάλαιο της δύναμης ως απαραίτητης ενδέκατο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύναμη και σπόρος και ερπετό, δέντρο με στάμνα και γουρούνι·
Με χώρο και δύο σύννεφα, πλοίο, επισκέπτης και ποταμός.

12. Το κεφάλαιο για τις αναζητήσεις

1-10. Η ομιλία για την αναζήτηση και τα λοιπά

292. «Αυτές, μοναχοί, είναι οι τρεις αναζητήσεις. Ποια τρία; Ηδονική αναζήτηση, αναζήτηση ύπαρξης, αναζήτηση της άγιας ζωής» πρέπει να αναπτυχθεί.

Το κεφάλαιο της αναζήτησης δωδέκατο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Η αναζήτηση, η διάκριση, η νοητική διαφθορά, το γίγνεσθαι και η μορφή πόνου, τρεις·
η στειρότητα και ο ρύπος και η ταραχή, το αίσθημα, η επιθυμία και με τη δίψα.

13. Το κεφάλαιο για τις νοητικές πλημμύρες

1-8. Η ομιλία για τη νοητική πλημμύρα και τα λοιπά

302. «Υπάρχουν, μοναχοί, αυτές οι τέσσερις νοητικές πλημμύρες. Ποιοι τέσσερις; Η νοητική πλημμύρα της αισθησιακής ηδονής, η νοητική πλημμύρα του γίνεσθαι, η νοητική πλημμύρα της λανθασμένης άποψης, η νοητική πλημμύρα της άγνοιας» πρέπει να αναπτυχθεί.

10. Η ομιλία για τα ανώτερα

311. Προέλευση στη Σαβάττι. «Αυτά τα πέντε, μοναχοί, είναι τα ανώτερα νοητικά δεσμά. Ποια πέντε; Το πάθος για λεπτοφυή υλική ύπαρξη, το πάθος για άυλη ύπαρξη, η αλαζονεία, η ανησυχία, η άγνοια - αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε ανώτερα νοητικά δεσμά. Για την άμεση γνώση, για την πλήρη κατανόηση, για την πλήρη εξάλειψη, για την εγκατάλειψη αυτών των πέντε ανώτερων νοητικών δεσμών, μοναχοί, πρέπει να αναπτυχθούν οι επτά παράγοντες της φώτισης. Ποια είναι τα επτά; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας με τελικό στόχο την απομάκρυνση της λαγνείας, με τελικό στόχο την απομάκρυνση του μίσους, με τελικό στόχο την απομάκρυνση της αυταπάτης... βασισμένη στο αθάνατο, πορευόμενη προς το αθάνατο, με τελικό στόχο το αθάνατο... επιρρεπή προς το Νιμπάνα, κεκλιμένη προς το Νιμπάνα, με κλίση προς το Νιμπάνα. Για την άμεση γνώση, για την πλήρη κατανόηση, για την πλήρη εξάλειψη, για την εγκατάλειψη αυτών των πέντε ανώτερων νοητικών δεσμών, μοναχοί, πρέπει να αναπτυχθούν αυτοί οι επτά παράγοντες της φώτισης». Δέκατη.

Το κεφάλαιο της νοητικής πλημμύρας δέκατο τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Νοητική πλημμύρα, νοητική δέσμευση, προσκόλληση, νοητικός κόμβος και με υπολανθάνουσα τάση·
είδη αισθησιακής ηδονής, νοητικό εμπόδιο, συναθροίσματα, κατώτερα και ανώτερα.

14. Το κεφάλαιο των διαδοχικών επαναλήψεων για τον Γάγγη ξανά

312-323. Η ομιλία για τον ποταμό Γάγγη και τα λοιπά ξανά

Κεφάλαιο δέκατο τέταρτο.

Σύνοψη -

Έξι επιρρεπή προς την ανατολή, έξι επιρρεπή προς τη θάλασσα·
Αυτά τα δύο έξι γίνονται δώδεκα, γι' αυτό λέγεται το κεφάλαιο.

15. Το κεφάλαιο για την επιμέλεια ξανά

324-333. Η ομιλία για τον Ταθάγκατα και τα λοιπά

Δέκατο πέμπτο.

Σύνοψη -

Ο Τατχάγκατα, το αποτύπωμα, η κορυφή, η ρίζα, η ουσία και ο γιασεμής·
ο βασιλιάς, η σελήνη και ο ήλιος, και με το ύφασμα η δέκατη στροφή.

16. Το κεφάλαιο για τις επίμονες πράξεις ξανά

334-345. Η ομιλία για τη δύναμη και τα λοιπά ξανά

Δέκατο έκτο.

Σύνοψη -

Δύναμη και σπόρος και ερπετό, δέντρο με στάμνα και γουρούνι·
Με χώρο και δύο σύννεφα, πλοίο, επισκέπτης και ποταμός.

17. Το κεφάλαιο για τις αναζητήσεις ξανά

346-356. Η ομιλία για την αναζήτηση και τα λοιπά ξανά

Το κεφάλαιο της αναζήτησης ξανά, δέκατο έβδομο.

Σύνοψη -

Η αναζήτηση, η διάκριση, η νοητική διαφθορά, το γίγνεσθαι και η μορφή
πόνου, τρεις·
η στειρότητα και ο ρύπος και η ταραχή, το αίσθημα, η επιθυμία και με τη
δίψα.

18. Το κεφάλαιο για τις νοητικές πλημμύρες ξανά

357-366. Η ομιλία για τη νοητική πλημμύρα και τα λοιπά ξανά

*Το κεφάλαιο της νοητικής πλημμύρας ξανά της συλλογής των παραγόντων της φώτισης, δέκατο
όγδοο.*

Σύνοψη -

Νοητική πλημμύρα, νοητική δέσμευση, προσκόλληση, νοητικός κόμβος και με
υπολανθάνουσα τάση·
είδη αισθησιακής ηδονής, νοητικό εμπόδιο, συναθροίσματα, κατώτερα και
ανώτερα.

Η συλλογή των παραγόντων της φώτισης, δεύτερη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

*PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών.
3. Η συλλογή των συνδεδεμένων ομιλιών. 5. Το μεγάλο βιβλίο.
2. Οι συνδεδεμένες ομιλίες για τους παράγοντες της φώτισης
έχει ανακτηθεί από το paliverse.org*

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και
πρακτικής.

PaliVerse.org